

HAZIRGIYİM ve KONFEKSİYON SEKTÖRÜ İHRACAT PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİ

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
Hazırgiyim ve Konfeksiyon Ar-Ge Şubesi

2016
OCAK-EYLÜL

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	4
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %2,6 Arttı.....	4
İhracatın %71'i AB Ülkelerine	4
Ürün Grupları Bazında İhracat Performansı	4
Kapasite Kullanım Oranı %76,3	5
Performansa Etki Eden Faktörler	5
I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER	6
I.1. Dünya Ekonomisi	6
I.2. ABD Ekonomisi	8
I.3. Avrupa Birliği Ekonomisi.....	8
I.4. Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler	10
I.4.1. BDT Ülkeleri'nde Gelişmeler	10
I.4.2. Ortadoğu Ekonomileri	11
I.5. Türkiye Ekonomisi	12
II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ	14
II.1 Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %2,6 Arttı.....	14
II.2 Aylar İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri.....	15
II.3 İhracatçı Birlikleri Bazında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	16
III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT	18
III.1 Ülke Grupları İtibarıyla İhracat Performansı	18
III.2 En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler	18
III.3 Yüksek Oranlı İhracat Artışı Kaydedilen Ülkeler.....	20
III.4 AB Ülkeleri'ne İhracatta Artış: %0,9.....	21
III.5. Ortadoğu Ülkeleri'ne İhracatta %9 Artış Var.....	23
III.6. Eski Doğu Bloku Ülkeleri'nde Düşüş Oranı: %0,4	24
III.7. Afrika Ülkeleri'ne İhracatta %2,6'lık Düşüş Gerçekleşti	25
III.8. Amerika Ülkeleri İhracatında %13,2 Artışa Ulaşıldı	26
III.9. Türk Cumhuriyetleri'nde Artış Oranı %18,5	28
III.10. Diğer Avrupa Ülkeleri'ne İhracat Artışı: %3	29
III.11. Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracat da Artışa Geçti: %14,6	30
III.12. Serbest Bölgelere İhracat %15,9 Arttı	31
IV. ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI	32
IV.1 Örne Konfeksiyon İhracatında %2,2 Artış Var.....	33
IV.2 En Fazla İhraç Edilen Örne Giysilerde Durum	36
IV.3 Çorap İhracatındaki Artış Sektörel İhracattan Yüksek: %5,5.....	38
IV.4. Dokuma Konfeksiyon İhracatında %3,1 Artış Gerçekleşti	39
IV.5. En Fazla İhraç Edilen Dokuma Konfeksiyon Mamullerinde Durum	42
IV.6 Denim Giysi İhracatında %3,9 Artış	44
IV.7 İç Giyim ve Yatak Kıyafetlerinde İhracat Azalışı %7,3	46
IV.8 Diğer Hazır Eşya İhracatında Artış Oranı: %4,1.....	48
V. KAPASİTE KULLANIM ORANI	51
VI. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER	52
Euro/Dolar Paritesi'nin Etkileri	52
Ek 1: Sektörler ve İhracatçı Birlikleri Bazında Türkiye İhracat Kaydı 2016 Ocak-Eylül	54
Ek 2: Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı: 2016 Ocak-Eylül	54

YÖNETİCİ ÖZETİ

Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %2,6 Arttı

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan verilere göre, 2016 yılının Ocak-Eylül ilk dokuz aylık döneminde Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı 2015 yılının aynı dönemine göre %2,6'lık artış ile 12,9 milyar dolar olmuştur.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü, 2016 Ocak-Eylül döneminde %13,5'lik payı ile otomotiv sektöründen sonra en fazla ihracat yapan ikinci sektör konumundadır.

İhracatın %71'i AB Ülkelerine

2016 Ocak-Eylül döneminde, Türkiye'den AB ülkeleri, Ortadoğu ülkeleri, Amerika ülkeleri, Türk Cumhuriyetleri, Asya ve Okyanusya ülkeleri, Diğer Avrupa Ülkeleri ile Serbest Bölgelere yapılan hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı, %0,9 ile 18,5 arasında değişen oranlarda artmıştır. Afrika ülkeleri ve Eski Doğu Bloku ülkeleri ihracatta azalma görülen ülke grupları olarak dikkat çekmektedir. Sektörel ihracatın %71'i AB ülkelerine gitmiş ve bu ülke grubunda %0,9'luk bir artışa ulaşılmıştır. Bu artışın yanı sıra, Türk Cumhuriyetleri ülkelerine ihracatta %18,5'lik artış ile diğer ülke gruplarında elde edilen artışlar da Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının %2,6 oranında artmasında etkili olmuştur.

2016 yılının ilk dokuz ayında Türkiye'den en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan ülkeler Almanya, İngiltere, İspanya, Fransa, Hollanda, Polonya ve İtalya olarak sıralanmıştır. En fazla ihracat yapılan ilk on ülke içinde İngiltere, Fransa, Hollanda ve Irak hariç diğer altı ülkenin tamamına yönelik hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı, 2015 yılının Ocak-Eylül dönemine kıyasla %1 ile %39 arasında değişen oranlarda artmıştır. En yüksek oranlı ihracat artışı %39 ile Polonya'ya ihracatta kaydedilmiştir.

Ürün Grupları Bazında İhracat Performansı

Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında ağırlıklı ürün grubu örme konfeksiyon mamulleridir. 2016 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamullerinin toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %52,1, dokuma konfeksiyon mamullerinin payı %35,7 ve hazır eşyaların payı %11,3 olmuştur.

2016 Ocak-Eylül döneminde hazırgiyim ve konfeksiyonun üç temel ürün grubunda da ihracat artışları olmuştur. Bu dönemde, %2,2 oranında artışla 6,7 milyar dolarlık örme konfeksiyon mamulü ihraç edilirken, dokuma

konfeksiyon mamulleri ihracatı %3,1 oranında artarak 4,6 milyar dolara yükselmiş, hazır eşya ihracatı ise %4,1 artışla 1,5 milyon dolar olmuştur.

İlk dokuz aylık dönem sonu itibarıyla tüm ürün gruplarında ihracat artışları görülürken örme konfeksiyon mamullerindeki %2,2'lik ihracat artışı %2,6'lık sektörel ihracat artışından biraz daha düşük oranlı olurken, ev tekstili mamullerinin de yer aldığı hazır eşya ürün grubunda ihracat artışı (%4,1) ve dokuma konfeksiyon mamullerindeki ihracat artışı (%3,1) ise sektörel ihracat artışından oransal olarak biraz daha yüksek olmuştur.

Kapasite Kullanım Oranı %76,3

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son "İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı" tablosundaki bilgilere göre, hazır giyim ve konfeksiyon sanayiinde 2015 Eylül ayında %78,1 olan kapasite kullanım oranı, 2016 yılının Eylül ayında %2,4 oranında azalarak %76,3 olarak kaydedilmiştir.

Performansa Etki Eden Faktörler

Hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün ihracat performansına etki eden en temel faktörlerden biri euro/dolar paritesidir. Bununla beraber bu dönemde euro/dolar paritesinin yok denecek kadar düşük olmuştur.

2016 yılı Ocak-Eylül döneminde yapılan 12,9 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 9,2 milyar dolarla %71'i ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği AB28 ülkelerine yapılmıştır.

2015 yılının ilk dokuz ayında 1 Euro ortalama 1,1159 ABD Dolarına eşit iken, 2016 yılının ilk dokuz ayında Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı %0,01'lik düşüşle 1,1158 dolar düzeyine gerilemiştir.

Bu çerçevede düşüş %0,01 gibi çok düşük bir rakamla parite etkisi AB'ye ihracatı etkilemediği için Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatını da etkilememiştir. Bu kapsamda 2016 yılının ilk dokuz ayında Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı artışı %2,6 olarak değişmemiştir.

DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER

I.1. Dünya Ekonomisi

Dünya ekonomisi 2016 yılının ilk dokuz aylık döneminde zor bir dönemi geride bırakırken, küresel büyüme nispeten zayıf ve kırılabilir görünümünü devam ettirmektedir. Dünya ekonomisinde düşük ve zayıf büyüme ortamı gittikçe daha belirgin hale gelmekte ve ülkelerin büyüme oranları tahminlerin altında seyretmektedir.

Dünya ticaretinde ve yatırımlarda yaşanan yavaşlama, küresel talepte hissedilen düşüş, emtia fiyatlarındaki istikrarsızlık, devam eden jeopolitik riskler ve siyasi belirsizlikler ile Avrupa başta olmak üzere bankacılık sistemlerinde devam eden sorunlar dünya ekonomisini olumsuz yönde etkilemeye devam etmektedir. İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden ayrılma kararı sonrasında yönelik soru işaretleri, Amerika'da yaklaşan seçim gerilimi ve Ortadoğu'da artan gerilim de küresel risk algısını daha da yükselterek uluslararası ekonomiyi ve ticareti etkilemektedir.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Eylül'de yayımladığı ara dönem küresel ekonomik görünüm raporunda dünya genelinde zayıf talep koşullarının küresel ticareti baskı altında bıraktığını ve bu durumun gerek bu yıl gerekse önümüzdeki yıllarda ticaret ve üretim faaliyetlerini sınırlamaya devam edeceğini belirtmektedir. OECD bu raporla daha önce 2016 için yaptığı %3'lük küresel büyüme tahminini %2,9'a düşürmüştü, 2017 büyüme tahminini de 0,1 puan indirerek %3,2'ye çekmiştir. OECD'nin gelişmiş ülkelerin büyük bölümü için yaptığı büyüme tahminlerini aşağı indirdiği görülmektedir. Özellikle ABD ekonomisi için 2016 büyümesinde yapılan 0,4 puanlık aşağı yönlü revizyon dikkat çekmektedir. İngiltere'nin AB'den ayrılma kararı almasının ekonomi üzerinde 2017 yılında önemli ölçüde baskı yaratacağını öngören OECD, İngiltere'nin gelecek seneye ilişkin büyüme tahminini de 1 puan düşürmüştür.

Bu arada Ekim ayının başında IMF de Küresel Ekonomik Görünüm Raporunu yayımlanmıştır. Raporda, Brexit, ABD seçimleri ve ülkelerin korumacı politikalarındaki artışın küresel ekonomi üzerinde baskı yaptığı değerlendirilmektedir. IMF, küresel ekonominin 2016 yılında %3,1, 2017 yılında ise %3,4 oranında büyüyeceğini tahmin etmektedir. Çin'e ilişkin beklentilerinde bir değişikliğe gitmeyerek % 6,6 büyüme tahminini koruyan IMF, Euro Bölgesi 2016 yılı büyüme tahminini yukarı yönlü % 1,7'ye revize etmiştir.

Diğer yandan, gelişmiş ülkelerde büyümenin potansiyelin altında gerçekleştiği gözlemlenmektedir. AB'de ekonomiyi canlandırmakta yetersiz kalan parasal genişleme politikalarına ek olarak Brexit kararının aşağı yönlü riskleri artırması ve ABD ekonomisinin yılın ilk yarısında beklenenin altında seyretmesi sonucunda gelişmiş ülkelerin 2016 yılında ancak % 1,6 oranında büyümesi beklenmektedir.

Bu arada, küresel kriz sonrasında ivme kaybeden dünya ticaret hacminin, 2015 yılının ardından 2016 yılında da yavaşlamaya devam edeceği, hatta 2016'da beklentilerin altında büyüyeceği öngörülmektedir. Nitekim DTÖ dünya ticaret hacmi büyüme öngörüsünü %2,8'den %1,7'ye çekmiş bulunmaktadır.

ABD Merkez Bankası (Fed) Eylül ayında yaptığı toplantıda politika faizinde değişikliğe gitmeme kararını sürdürmüştür. Fed bu yılsonuna kadar faizleri iki defa artırma planında herhangi bir değişiklik olmadığı sinyalini verse de, birçok uzman faizlerde yılsonuna kadar iki kez artışa gidilmesinin zor olduğunu da vurgulamaktadır. Fed'in beklentilerine göre ekonominin bu yıl için büyüme beklentisinin %2 civarında olması öngörülmektedir.

Asya'nın en büyük ekonomisi Çin'de ise yılın ikinci çeyrek döneminde %6,5 oranındaki 2016 yılı büyüme hedefinin üzerinde %6,7'lik bir büyüme kaydederken, büyümenin krediler ve tüketim harcamalarındaki artışın etkisiyle gerçekleştiği belirtilmektedir. Çin'in başlıca ekonomik sorunları arasında sanayi malları üretimindeki kapasite fazlasının yarattığı problemler olduğu belirtilmektedir. Yine uzmanlar Çin hükümetinin ekonomiyi sanayi üretimi ve konut balonuna dayalı olmaktan çıkartıp, iç tüketime dayalı hale getirme çabalarında çok başarılı olmadığını belirtmektedir.

Diğer yandan Ağustos ayında Çin ekonomisiyle ilgili olumlu veriler gelmesine karşın bu verilerin ne kadar objektif ve sağlıklı olduğu tartışılmaktadır. Bu verilere göre Ağustos ayında sanayi üretimi yıllık bazda % 6,3 oranında artarken, perakende satışlar ise aynı dönemde % 10,6 artmıştır.

Bu arada, IMF'nin Ekim ayında güncellenen tahminlerine göre Çin ekonomisinin 2016 yılının tamamında % 6,6, 2017 yılında ise % 6,2 oranında büyümesi beklenmektedir.

Dünyanın üçüncü büyük ekonomisi Japonya'da ise ekonomide nispeten durgunluk ve yüksek borçluluk oranı devam etmektedir. Güncel tahminlere göre Japonya ekonomisinin 2016 yılında % 0,5 oranında büyümesi beklenirken, 2017 yılında ise büyüme oranının % 0,6 olacağı tahmin edilmektedir.

Petrol fiyatlarıyla ilgili olarak, Ağustos ve Eylül aylarında 45 dolar ve üstü seviyede seyreden petrol fiyatları, Eylül ayı sonunda OPEC üyelerinin son iki yıldır petrol fiyatlarının rekor düzeyde gerilemesine neden olan üretim düzeyini dondurmak konusunda Suudi Arabistan ile İran arasındaki anlaşmazlığın giderilmesi konusunda uzlaşmaya varmasıyla Ekim ayının ilk haftasında 50 dolar seviyesini aşmış bulunmaktadır.

I.2. ABD Ekonomisi

Dünyanın en büyük ekonomisi olan ABD'den karışık sinyaller gelmektedir. Ülke ekonomisi son yedi yıldır art arda genişlemekte olup, güncel verilere göre işsizlik oranı % 5 seviyesindedir. Buna karşın son iki çeyrekte Amerika ekonomisinin büyümesinde bir yavaşlama gözlemlenmektedir. Düşük petrol fiyatları enerji sektörü yatırımlarının daha da daralmasına yol açmıştır. Ayrıca, güçlü dolar ve düşük küresel talep net ihracatı olumsuz etkilemektedir.

ABD ekonomisinde son dönemde istihdam anlamında olumlu gelişmeler olmasına karşın ücretlerde yeterince iyileşme olmaması nedeniyle ekonominin Temmuz ve Ağustos döneminde 'ılımlı' ölçüde büyüdüğü ve tüketici harcamalarında da yeterince artış olmadığı belirtilmektedir.

Ekonomik büyüme anlamında ise ABD, 2016 yılı ilk çeyrek döneminde %0,8 büyürken, ikinci çeyrek döneminde ise beklenenin üzerinde %1,4 seviyesinde büyümüştür. Yılın 3. çeyrek dönemine ilişkin büyüme tahminleri ise %2 düzeyinde seyretmektedir. IMF'nin güncel tahminlerine göre ise ABD ekonomisinin 2016 yılı genelinde % 1,6 oranında büyürken, 2017 yılında ise % 2,2 oranında büyümesi beklenmektedir.

Öte yandan, ABD genelinde 2016 yılının Haziran ayında %4,9 olan işsizlik seviyesi, Temmuz ve Ağustos aylarında da %4,9 seviyesinde kaydedilmiş, Eylül ayında ise % 5 olarak kaydedilmiştir.

Diğer yandan ülke genelinde perakende satışlar 2016 yılı Ocak-Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 2,8 artarken, aynı dönemde hazır giyim ve aksesuarları perakende satışlarında % 0,1 oranında artış kaydedilmiştir.

Bu arada, ABD'de Başkanlık seçimlerinin yapılacağı 8 Kasım 2016 tarihi giderek yaklaşırken Cumhuriyetçi Parti'nin kesinleşen adayı Donald J.Trump'ın seçilmesi halinde ABD'nin ekonomi politikalarında ciddi revizelere gideceğini belirtmiştir. Başkan olarak seçilirse NAFTA'yı kaldıracağını ve Çin'den ithalatta tarifeleri yükselteceğini belirten Donald J.Trump'ın TPP ve TTIP Anlaşmalarına da sıcak bakmadığı belirtilmektedir.

Öte yandan, gerek ABD ekonomisinde, gerekse dünya ekonomisindeki güncel gelişmeler ışığında yılın kalan bölümünde daha önceden öngörülen iki kez faiz artışına gidilip gidilmeyeceği konusunda da belirsizlik devam etmektedir.

I.3. Avrupa Birliği Ekonomisi

Bu dönemde Avrupa Birliği'nin ana gündem konusu İngiltere'nin Brexit referandumu olmuştur. Ayrıca IMF, İngiltere'de yapılan referandumdan çıkan beklenmedik sonucun küresel ekonomiye ilişkin riskleri artırması nedeniyle

Euro Bölgesine ilişkin 2016 yılı büyüme tahminini % 2,2'den % 1,6'ya indirmiştir. Brexit kararının İngiltere ekonomisinin büyümesini de olumsuz yönde etkileyeceği öngörülmektedir.

Euro Bölgesinde geçtiğimiz 2 yıl döneminde uygulanan varlık alım programı ve genişleyici para politikası sonucunda ekonomik büyüme desteklenmesine karşın küresel mali kriz kaynaklı sorunlar henüz aşılmış değildir. Genel olarak, İngiltere'nin birlikten ayrılması, mülteci sorunu ve güvenlikle ilgili sıkıntıların giderek artması, AB içinde daha büyük belirsizliklere yol açmaktadır. Bu risklerin yanında İtalya gibi bazı ülkelerdeki bankacılık ve finans sektörünün zayıf olması eklenebilir. Ayrıca, uzun süreli düşük büyüme Euro bölgesi ekonomisini olumsuz yönde etkilemektedir.

Hazırgiyim sektörünün başlıca pazarı AB'nin ekonomisiyle ilgili olarak Almanya ekonomisinin Eylül ayında yavaşladığı, özellikle özel sektör büyümesinde son 16 ayın en düşük seviyesinin yaşandığı belirtilirken, Alman ekonomisinin 3. çeyrek dönemde ivme kaybetmiş olmasından endişe edilmektedir. Böylesi bir durumda Alman ekonomisindeki yavaşlamanın Avrupa'nın kalanını etkilemesi de kaçınılmaz görünmektedir.

Öte yandan, son dönemde İtalyan bankalarında yoğunlaşan AB bankacılık sistemin riskleri, Eylül ayında Almanya'nın en büyük bankası olan Deutsche Bank'a ABD'de geçmişte usülsüz şekilde kullandığı sorunlu konut kredileri nedeniyle ABD Adalet Bakanlığı tarafından 14 milyar dolar ceza kesilmesi gündemi değiştirmiştir. Cezanın indirilmesi için iki taraf arasında görüşmeler devam etmesine karşın sorunun büyüyerek diğer AB bankalarına da sıçrayabileceği ve Alman ekonomisini, dolayısıyla AB ekonomisini de, olumsuz etkileyebileceğinden endişe edilmektedir. Avrupa bankacılık sistemi ve Avrupa ekonomisinde olası bir sarsıntının Türkiye ekonomisini ve sektör özelinde hazırgiyim ihracatını da olumsuz etkilemesi kaçınılmazdır.

AB genelinde perakende satışlar Temmuz ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 2,9 oranında artarken, Ağustos ayında ise % 2,1 oranında artmıştır. Perakende satışlar Euro Bölgesinde ise Temmuz ayında % 1,8 oranında artarken, Ağustos ayında ise ciddi yavaşlama ile % 0,6 oranında artmıştır.

Başlıca pazarlarımızdan Almanya'da perakende satışlar Temmuz ayındaki % 1,5 oranındaki artışın ardından Ağustos ayında % 0,9 oranında artarken, İngiltere'de ise Temmuz ayındaki % 6,4 oranındaki artışın ardından Ağustos'ta % 6,3 gibi yüksek bir oranda yükselmiştir. Perakende satışlar Fransa'da Ağustos ayında % 1,5 oranında daralırken, İspanya'da ise Temmuz ayındaki % 5,3 oranındaki artışın ardından Ağustos ayında da % 3,3 oranında artış göstermiştir.

Avrupa'nın ekonomisinin lokomotifi olan Almanya, bu yılın ilk çeyreğinde yıllık bazda %1,8 büyürken, ikinci çeyrekte ise % 1,7 büyümüştür. Berlin'de Ekonomi Bakanlığı tarafından Cuma günü yapılan açıklamaya göre Almanya'da sanayi üretimi, yatırım malları üretimindeki artışın etkisiyle

Ağustos ayında ekonomistlerin tahminlerini aşmıştır. Almanya'da sanayi üretimi Temmuz ayında % 1,5 oranında gerilerken, Ağustos ayında ise % 2,5 artış kaydedilmiştir.

İngiltere ise ilk çeyrekte % 2 büyürken, ikinci çeyrekte %2,2 büyüme göstermiştir. Yılın ikinci çeyreğinde Fransa %1,4, İtalya ise % 0,8 oranında büyüme göstermiştir. Bu arada İspanya ekonomisinin daha önce açıklanan tahminlerden daha hızlı büyüdüğü belirtilmektedir. Yılın ilk çeyreğinde % 3,4, ikinci çeyrekte ise % 3,2 büyüyen İspanya ekonomisinin 2016 yılı genelinde % 3 büyüyeceği tahmin edilmektedir. Bilindiği gibi İspanya ekonomisi 2015'te % 3,2 büyüyerek son 8 yılın en yüksek değerlerine imza atmıştır.

Son dönemde hazır giyim ihracatımızın hızlı artış gösterdiği Polonya ekonomisi 2016 yılının ilk çeyreğinde yıllık bazda %2,6 büyürken, yılın 2. çeyreğinde ise %3,1 oranında büyümüştür. Polonya genelinde perakende satışlar Temmuz ayında geçen yıla göre % 7,1 artarken Ağustos ayında ise % 10,8 artmıştır. Bu olumlu gelişmelerin Polonya'ya sektörel ihracatımızı pozitif yönde etkilediği değerlendirilmektedir. Polonya'ya hazır giyim ihracatımız 2016 Ocak-Eylül döneminde %39 oranında artış göstermiştir.

Diğer yandan ekonomik krizin etkileri süren Yunanistan ekonomisinde ise daralma devam etmektedir. İtalya'da ise batık krediler nedeniyle bankacılık sistemi endişeye neden olurken, İtalya ekonomisinin 2016 yılını % 1'in altında bir büyümeyle kapatması beklenmektedir.

I.4. Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler

I.4.1. BDT Ülkeleri'nde Gelişmeler

Rusya Pazarındaki Gelişmeler

Rusya'ya Avrupa Birliği ve ABD tarafından uygulanan ekonomik yaptırımların ekonomiye olumsuz etkisi devam etmektedir. Uzmanlar krizin en dip noktasının artık geride kaldığını, ancak tam anlamıyla resesyondan çıkabilmesi için ülkenin önünde daha uzun bir yol olduğunu belirtmektedir. Rus rublesindeki serbest dalgalı kur politikası sayesinde rezervlerin bu krizde hızla erimediği belirtilerek, yetkililerin petroldeki düşüşün uzun süreceğini bu defa kabullendiği, bu sayede makro düzeyde ihtiyati düzenlemelerin daha gerçekçi yapılabildiği kaydedilmektedir.

Bu arada, 24 Kasım 2015 tarihinde gerçekleşen uçak krizinden önce ihracat sektörlerimizin en önemli pazarlarından biri olan Rusya ile Türkiye arasında son zamanlarda yapılan olumlu görüşmelerin ekonomik gelişmeleri olumlu yönde etkilemesi öngörülmektedir. Bu arada 2015 yılında %3,7 oranında daralan ülke ekonomisinin 2016 yılı genelinde % 1,1 oranında küçüleceği, 2017 yılında ise artıya geçerek % 1,1 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir.

Rusya genelinde perakende satışlar geçen yılın aynı dönemine göre Temmuz ayında % 5,2 oranında gerilerken, Ağustos ayında ise % 5,1 oranında daralmıştır.

Rusya İstatistik Kurumu'nun (Rosstat) Rusya'nın sosyo-ekonomik durumu ile ilgili raporunda yer alan verilere göre, bu yılın Ocak-Ağustos dönemi reel gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre % 5,8 azalırken, Ağustos ayında Temmuz ayına göre % 1,1 yükseldiği belirtilmektedir.

Öte yandan Ağustos ayında Rusya genelinde ortalama aylık maaş miktarı 34 bin ruble (525 dolar) olarak hesaplanırken, ülkedeki resmi işsizlik oranı ise %e 5,2 oranında olduğu açıklanmaktadır.

Sektörümüzün önemli pazarları arasında yer alan Rusya ile ilişkilerin düzeltilmesi noktasında atılan adımlar geleceğe yönelik olumlu beklentiler doğururken, ilişkilerdeki düzelmelerin ihracata yansiyabilmesi için Rus ekonomisinde de olumlu gelişmeler gerekmektedir. Bu arada, 2014 yılının sonunda 1\$ = 80 ruble düzeylerine kadar inen rublenin değeri, 2015 yılsonunda 1\$ = 77 ruble seviyesinde kaydedilmiştir. Ruble dolar karşısında Eylül ayında değer kazanarak 1\$ = 62 - 63 ruble seviyesine yükselmiştir.

Bu arada, Rusya'nın yanı sıra Belarus, Kazakistan, Kırgızistan ve Ermenistan'ın üye olduğu Avrasya Ekonomik Birliği ile Vietnam arasında 2015 yılı Mayıs ayında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması'nın 5 Ekim 2016 tarihinde yürürlüğe girdiği belirtilmektedir.

I.4.2. Ortadoğu Ekonomileri

5 yılı aşkın süredir Suriye'de devam eden iç karışıklıklar ve Irak'ta yaşanan çatışmalar bölgedeki gerginlikleri tırmandırmakta olup ekonomiyi olumsuz etkilemektedir. Özellikle Ortadoğu ülkelerinde politik gerginlikler ve jeopolitik belirsizlikler büyümenin Ortadoğu'da düşük olmasına neden olmuştur. Dolayısıyla Türkiye ihracatı ve ekonomisi de bu olumsuz atmosferden etkilenmeye devam etmektedir.

Ortadoğu'da Katar en iyi performansı gösteren ülke olmuştur. Suudi Arabistan'da ise azalan petrol gelirleri doğrultusunda hükümetin harcamalarını kısması nedeniyle ekonomi yavaşlamıştır. Suudi Arabistan'da 2015 yılında % 3,5 oranında büyüyen ekonominin 2016 yılında düşen petrol fiyatları nedeniyle ancak % 1,2 büyümesi beklenmektedir. Büyüyen bütçe açığıyla mücadele eden Suudi Arabistan Hükümeti'nin memurların bütün ikramiyelerini kaldırıp Bakanların maaşlarında da % 20 indirimine gittiği belirtilmektedir. Memur maaşlarına da uzun bir süre zam yapılmasının düşünülmediği de belirtilmektedir. Bu önlemlerin önümüzdeki dönemde iç tüketimi ve ithalatı olumsuz etkileyebileceği öngörülmektedir. Suudi Arabistan'ın 2016 bütçe açığı yaklaşık 87 milyar dolar olarak açıklanmaktadır.

Diğer yandan Mısır'da ise ciddi bir döviz sıkıntısı çekildiği ve ithalatı olumsuz etkilediği bildirilmektedir. Mısır'da döviz sıkıntısı had safhaya çıktığından kara borsadaki kur resmi kurun çok üzerine çıkmış durumdadır. Bu şartlar altında resmi devalüasyonun da yakın olduğu belirtilmektedir.

Türkiye için Ortadoğu pazarının önemli ülkelerinden biri olan Irak, Ocak-Eylül 2016 döneminde en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan ülkeler sıralamasında 9.sırada yer almıştır. Ancak 2015 yılının ilk 9 aylık döneminde Irak'a yapılan hazır giyim ihracatımız yaklaşık 534 milyon dolar iken 2016 yılının ilk 9 aylık döneminde %26,6 azalarak 392 milyona düşmüştür. Diğer yandan Irak ekonomisinin kendi içinde ciddi sıkıntılarla karşı karşıya olduğu da belirtilmektedir.

Hazır giyim ve konfeksiyon ihracatımızda öne çıkan ülkeler arasında yer alan İran'a ihracatımızda 2016 yılının ilk 9 aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre önemli artışlar kaydedilmiştir. 2015 yılının ilk 9 aylık döneminde İran'a yapılan ihracatımız 87 milyon dolar iken, 2016 yılının ilk 9 ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %216 artarak 276 milyona ulaşmıştır. Bu arada halen İran'da çoğu tekstil ve hazır giyim sektöründe olmak üzere toplam 28 Türk markasının 150 mağazası bulunduğu ve 20 markanın daha pazara girmeye hazırlandığı belirtilmekte ve 2019 yılına kadar Türk markalarının İran'da 500 yeni mağaza daha açacağı öngörülmektedir.

Bunun yanı sıra İran'ın başkenti Tahran'da TİM öncülüğünde ve İHKİB işbirliğinde Türk hazır giyimcilerin de yer alacağı Türk Ticaret Merkezi'nin (TTM) tamamlanması için çalışmalar devam etmektedir.

Bu arada İran'da bankaların iç piyasayı canlandırmak amacıyla ilk defa kredi kartı dağıttığı belirtilmektedir. Bankalar tarafından dağıtılan kartların uluslararası kredi kartı şirketleriyle bir ilgisi olmadığı ve sadece iç piyasaya yönelik dağıtıldığı açıklanmaktadır.

I.5. Türkiye Ekonomisi

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan rakamlara göre son 27 çeyrek dönemdir aralıksız büyüyen Türkiye ekonomisinde, 2016 yılının ilk çeyreğinde %4,7 büyürken, ikinci çeyrekte ise % 3,1 büyüme kaydedilmiştir. Böylelikle, yılın ilk yarısında büyüme oranı yıllık bazda %3,9 düzeyinde gerçekleşmiş olup jeopolitik gerginlikler ve küresel ekonomideki zayıflıklara göre bu performansın iyi olduğu değerlendirilmektedir.

Bu arada, Resmi Gazete'de yayımlanan Yeni Orta Vadeli Program'da (OVP) büyüme tahminleri aşağı çekilmiştir. Daha önce %4,5 olacağı tahmin edilen 2016 büyümesinin %3,2 olacağı öngörülürken, %5 olan 2017 tahmini ise %4,4 olarak revize edilmiştir. Son dönemde büyümenin zayıf seyretmesine bağlı olarak yeni dönemde büyüme odaklı bir yaklaşımın benimseneceği ifade edilmektedir. Bu doğrultuda bütçe açığının milli gelire oranı önceki OVP'ye

göre yukarı çekilmiştir yani bütçe açığında bir miktar artışa gidilerek ekonomik büyümenin artırılması hedeflenmektedir.

Diğer yandan, yeni OVP'de genel ihracat hedefi 2016 yılı için 143,1 milyar dolar olarak revize edilirken, genel ithalat ise 198 milyar dolar olarak revize edilmiştir. Yeni OVP'de 2016 yılı işsizlik oranı % 10,5 olarak öngörülürken, 2017 yılında ise % 10,2'ye gerileyeceği tahmin edilmektedir.

Bu arada Haziran döneminde işsizlik oranı yıllık bazda 0,6 puanlık artışla %10,2'ye yükselmiştir. İstihdam edilenlerin sayısında kaydedilen 390 bin kişilik artışa karşın işgücünün 637 bin kişi yükselmesi işsizlik oranının artmasına yol açmıştır. Turizm sektörünün bu yıl zayıf bir performans sergilemesi de ulusal çapta işsizlik oranını yukarı yönlü etkileyen bir faktör olmuştur.

Sanayinin ve reel ekonominin göstergelerinden takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi endeksi Ağustos ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 2,2 oranında artarken aynı dönemde imalat sanayi endeksi ise % 1,5 oranında artmıştır.

Merkez Bankası tarafından yayınlanan Sanayi Kapasite Kullanım verilerine göre ise Ağustos ayında geçen yıla göre 0,4 puan artışla % 75,2 oranında gerçekleşen imalat sanayi kapasite kullanımı Eylül ayında ise 0,7 puan artışla % 76,6 oranında kaydedilmiştir.

Güncel verilere göre yılın ikinci çeyreğinde iktisadi faaliyette gözlenen ivme kaybının üçüncü çeyreğe de taşındığı görülmektedir. Bu arada uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, 23 Eylül'de Türkiye'nin kredi notunu bir basamak indirerek yatırım yapılabilir seviyenin altına çekerken, bu kararın ekonomik değil siyasi olduğu konusunda eleştiriler yapılmaktadır.

Diğer yandan, Ekim ayının başında yayınlanan IMF Küresel Ekonomik Görünüm Raporunda Türkiye'ye yönelik olarak daha önce 2016 ve 2017 için %3,8 ve %3,2 olan büyüme tahmini sırasıyla %3,3 ve %3'e düşürülmüştür.

Yılın ilk yarısında yurtiçi talep kaynaklı büyüyen Türkiye ekonomisinin daha fazla üretim, yatırım ve ihracat kaynaklı büyümesi amacıyla hükümet tarafından ardi ardına teşvik ve destek paketleri açıklanmaktadır. 2016 yılının 3. çeyrek döneminde yavaşlayan sanayi üretiminin yılın son çeyrek döneminde yurtiçi talebin de artmasıyla tekrar toparlanması beklenmektedir. Gerek genel ihracat, gerekse sektörel ihracatta yaşanan zayıflıkta jeopolitik sorunların devam etmesi, yakın coğrafyadaki siyasi gelişmeler ve ticaret ortaklarımızda büyüme oranlarının düşük kalması etkili olmaktadır.

Hazırgiyim sektöründe başlıca pazarımız olan Avrupa pazarında Brexit başta olmak üzere yaşanan gelişmeler de ticaret ortaklarımızın ekonomik aktivitelerini zayıflatarak ihracatımızı olumsuz etkilemektedir. Bununla birlikte

hazırgiyim sektörü ihracatının yılın kalan bölümünde nispeten toparlanması ve 2016 yılını geçen yıla göre artışla kapatması beklenmektedir.

II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ

II.1 Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %2,6 Arttı

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan verilere göre, 2016 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 12,9 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2015 Ocak-Eylül dönemine göre ihracatta, dolar bazında %2,6 oranında artışa ulaşılmıştır.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü, 2016 yılının ilk dokuz ayında %13,5'lik payı ile otomotiv endüstrisinin ardından en fazla ihracat gerçekleştiren ikinci sektör konumundadır.

2016 Ocak-Eylül döneminde genel ihracat performansı içerisinde, hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının payını 2015 Ocak-Eylül dönemi ile karşılaştırmalı olarak gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

Genel İhracat Performansı İçinde Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Payı			
<i>Birim: 1000 \$</i>			
	2015 Ocak - Eylül	2016 Ocak - Eylül	2015/16 Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	98.367.254	95.746.224	-2,7
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.573.449	12.902.101	2,6
Haz. ve Konf. İhracatının Payı %	12,8	13,5	
Sanayi İhracatı	80.699.947	78.792.758	-2,4
Haz. ve Konf. İhracatının Sanayi Ürünleri İhracatındaki Payı %	15,6	16,4	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

2016 Ocak-Eylül döneminde Türkiye genel ihracatı %2,7 oranında azalarak 95,7 milyar dolar olmuştur. Sanayi ihracatı ise %2,4 oranında düşüşle 78,8 milyar dolara gerilemiştir. Bu çerçevede, 2016 Ocak-Eylül döneminde hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün ulaştığı %2,6 artış oranı ile, hem genel ihracattan hem de sanayi ihracatından daha yüksek bir ihracat performansı gösterdiği anlaşılmaktadır.

2016 Ocak-Eylül döneminde, hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının Türkiye genel ihracatındaki payı %12,8'den %13,5'e, sanayi ihracatındaki payı ise %15,6'dan %16,4'e yükselmiştir.

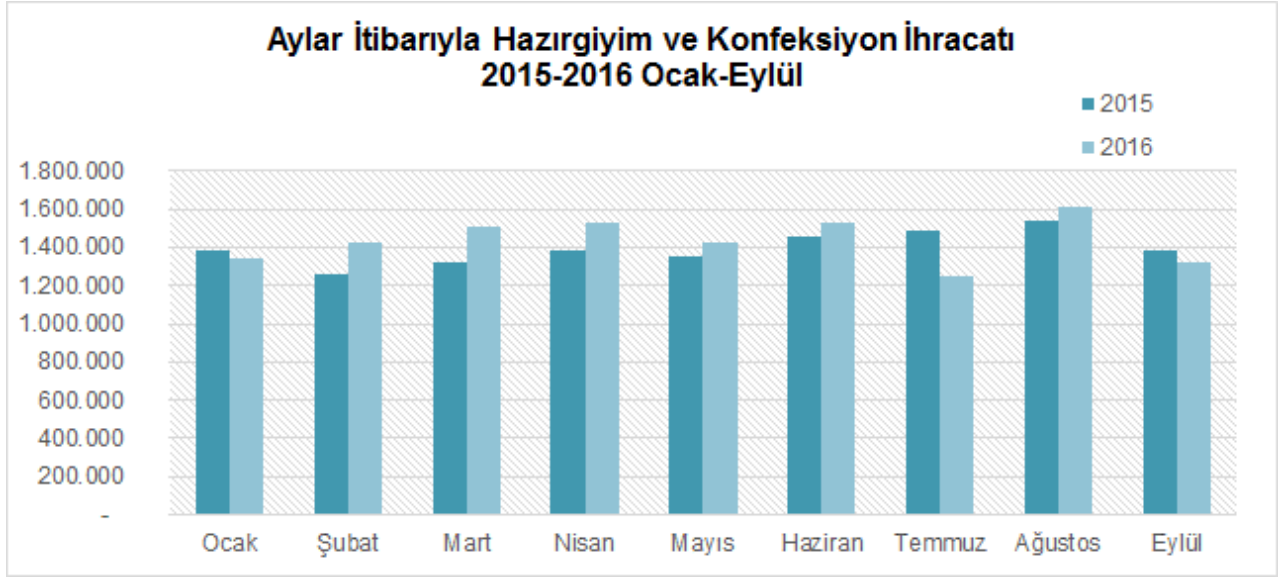
Diğer taraftan, 2016 ilk dokuz aylık dönemine ilişkin istatistikler çerçevesinde, genel ihracat içerisinde tekstil sanayii ile birlikte hazır giyim ve konfeksiyon sektörü toplam 18,4 milyar dolar (12,5 milyar dolar + 5,9 milyar dolar = 18,4 milyar dolar) ile en fazla ihracat gerçekleştiren sektör olurken, otomotiv sektörü 17,1 milyar dolar ile en fazla ihracat gerçekleştiren ikinci sektör olmuştur. Kimyevi maddeler ve mamulleri sektörü ise 10,3 milyar dolar ihracat ile üçüncü sırada yer almaktadır.

II.2 Aylar İtibarıyla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri

2015 yılında aylık bazda, iki ay hariç devamlı düşüş görülen hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında 2016 yılının ilk dokuz ayı incelendiğinde üç ay hariç olmak üzere düşüş eğiliminin artışa geçtiği görülmektedir. 2016 Ocak ayında ihracatın %3,1 oranında düştüğü, Şubat ayında %12,7 arttığı ve Mart ayında ise artış ivmesinin biraz daha büyüyerek %14,3 artış olduğu görülmektedir. Nisan ayında ise artış eğilimi %10,2, Mayıs ayında %5,8 ve Haziran ayında %5,2 şeklinde seyretmiştir. Temmuz ayında artış yerini %16'lık büyük bir düşüş göstermiş, Ağustos ayında gerçekleşen %4,6'lık artış Eylül ayında yerini %4,4'lük düşüşe bırakmıştır.

2016 yılının ilk dokuz ayı için hesaplanan aylık ortalama ihracat değeri 1.440 milyar dolardır ve bu değer 2015 yılının ilk dokuz ayı için çıkarılan aylık ortalama değer (1.400 milyar dolar) üzerindedir.

Aylar İtibarıyla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri			
2015 ve 2016 Ocak-Eylül			
Birim: 1000 \$			
Aylar	2015	2016	2015/16 Değişim %
Ocak	1.383.372	1.339.926	-3,1
Şubat	1.264.258	1.424.937	12,7
Mart	1.324.719	1.513.821	14,3
Nisan	1.384.781	1.526.249	10,2
Mayıs	1.348.222	1.426.372	5,8
Haziran	1.456.442	1.531.503	5,2
Temmuz	1.490.078	1.251.551	-16,0
Ağustos	1.541.343	1.612.482	4,6
Eylül	1.386.678	1.326.285	-4,4

II.3 İhracatçı Birlikleri Bazında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı

Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının bölgeler bazında dağılımı konusunda İhracatçı Birlikleri kayıt rakamları gösterge niteliğindedir. Bölgeler ve Birlikler bazında bakıldığında, 2016 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den yapılan toplam 12,9 milyar dolarlık ihracatın %73,7'lik kısmı, İstanbul'dan gerçekleştirilmiştir. Bursa'dan yapılan ihracatın %3,9'luk pay da dikkate alındığında, %77,6'lık pay ile Marmara Bölgesi'nden yapılan ihracat, Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının yaklaşık dörtte üçünden fazlasına karşılık gelmektedir.

Diğer yandan, İzmir'den yapılan hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının %7,2'lik pay ve Denizli'den yapılan ihracatın %6,2'lik payı birlikte değerlendirildiğinde, Ege Bölgesi'nin Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %13,4 düzeyindedir.

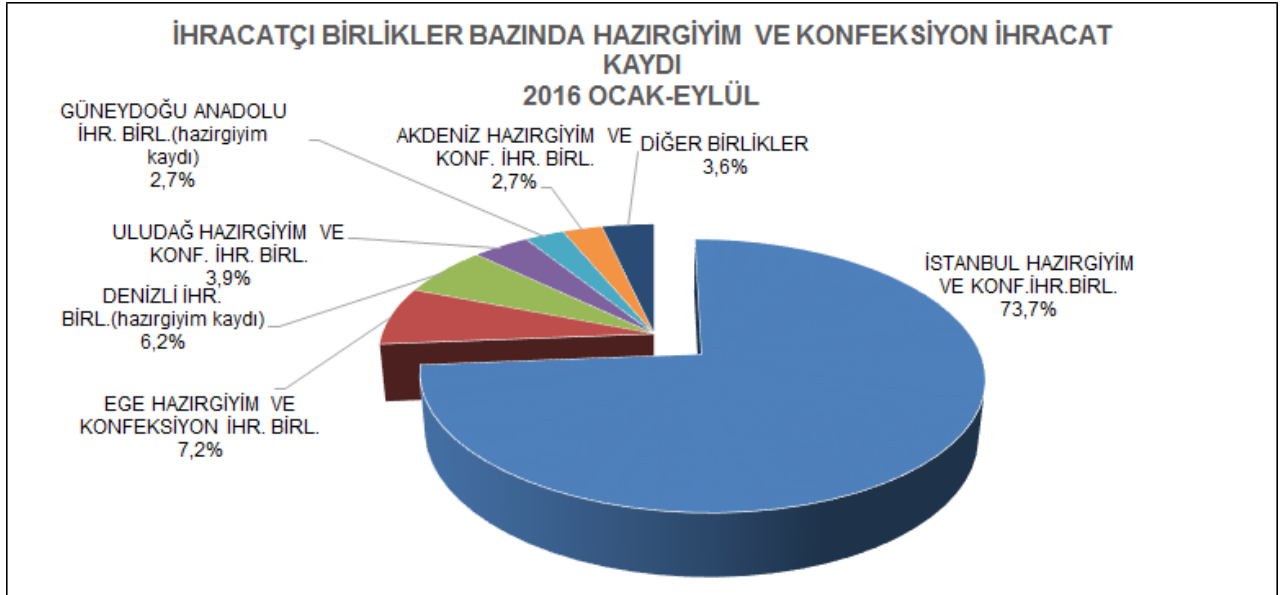
Akdeniz Bölgesi'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı toplam %2,7 Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin payı %2,7 ve Doğu Anadolu Bölgesi'nin payı %1,4'tür.

2016 Ocak-Eylül döneminde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının İhracatçı Birlikleri bazında dağılımı, izleyen tablo ve grafikte verilmektedir.

HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI KAYIT RAKAMLARI (1000 \$)

	EYLÜL			1 OCAK - 30 EYLÜL			
	2015	2016	DEĞİŞİM (%)	2015	2016	DEĞİŞİM (%)	PAY %
İSTANBUL HAZIRGIYIM VE KONF.İHR.BİRL.	986.781	981.471	-0,5	9.211.156	9.513.376	3,3	73,7
EGE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHR. BİRL.	96.827	95.830	-1,0	898.591	928.941	3,4	7,2
AKDENİZ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	53.026	22.349	-57,9	304.351	351.031	15,3	2,7
ULUDAĞ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	48.495	49.387	1,8	489.133	499.377	2,1	3,9
BATI ANADOLU HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	2.214	1.366	-38,3	16.721	16.510	-1,3	0,1
GÜNEYDOĞU ANADOLU İHR. BİRL.(hazirgiyim kaydı)	68.811	30.102	-56,3	510.415	352.113	-31,0	2,7
DENİZLİ İHR. BİRL.(hazirgiyim kaydı)	85.939	94.578	10,1	774.774	802.134	3,5	6,2
KARADENİZ İHR. BİRL. (hazirgiyim kaydı)	145	348	139,9	1.880	640	-66,0	0,0
ORTA ANADOLU İHR. BİRL. (hazirgiyim kaydı)	8.154	6.999	-14,2	45.585	60.028	31,7	0,5
DOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazirgiyim kaydı)	15.344	24.101	57,1	131.796	176.183	33,7	1,4
DİĞER BİRLİKLER	20.942	19.664	-6,1	189.047	201.680	6,7	1,6
TOPLAM	1.386.678	1.326.196	-4,4	12.573.449	12.902.012	2,6	100,0

Veriler 1 Ekim 2016 tarihinde TİM tarafından yayınlanan ihracat kayıt rakamlarından çekilmiştir.

III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT

III.1 Ülke Grupları İtibarıyla İhracat Performansı

2016 Ocak-Eylül döneminde başlıca ülke grupları itibarıyla Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının dağılımı ve payları, değişim oranları ile birlikte aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Ülke Grupları İtibarıyla Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı				
Ülke Grupları	2015 Ocak-Eylül 1000 \$	2016 Ocak-Eylül 1000 \$	2015/16 Değişim %	2016 Pay %
AB Ülkeleri (28) Toplamı	9.079.823	9.163.274	0,9	71,0
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (S. Arabistan, İsrail, Kuveyt vb)	1.363.780	1.487.012	9,0	11,5
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed. Ukrayna, Sırbistan vb)	571.602	569.403	-0,4	4,4
Afrika Ülkeleri Toplamı (Mısır, Cezayir, Güney Afr. Cum.vb)	521.992	508.459	-2,6	3,9
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	431.185	488.241	13,2	3,8
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan vb)	245.461	290.781	18,5	2,3
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Japonya, ÇHC, Hong Kong, Hindistan vb)	155.732	178.460	14,6	1,4
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC)	153.566	158.104	3,0	1,2
Serbest Bölgeler Toplamı	50.240	58.225	15,9	0,5
Toplam Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı	12.573.449	12.902.101	2,6	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

III.2 En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler

2016 yılının ilk dokuz ayı sonunda Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen ülkeler Almanya, İngiltere ve İspanya olarak sıralanmıştır. Yılın ilk dokuz ayında Almanya'ya %1 oranında artışla 2,4 milyar dolarlık ihracat yapılırken, İngiltere'ye %3,5 düşüşle 1,5 milyar dolarlık ve

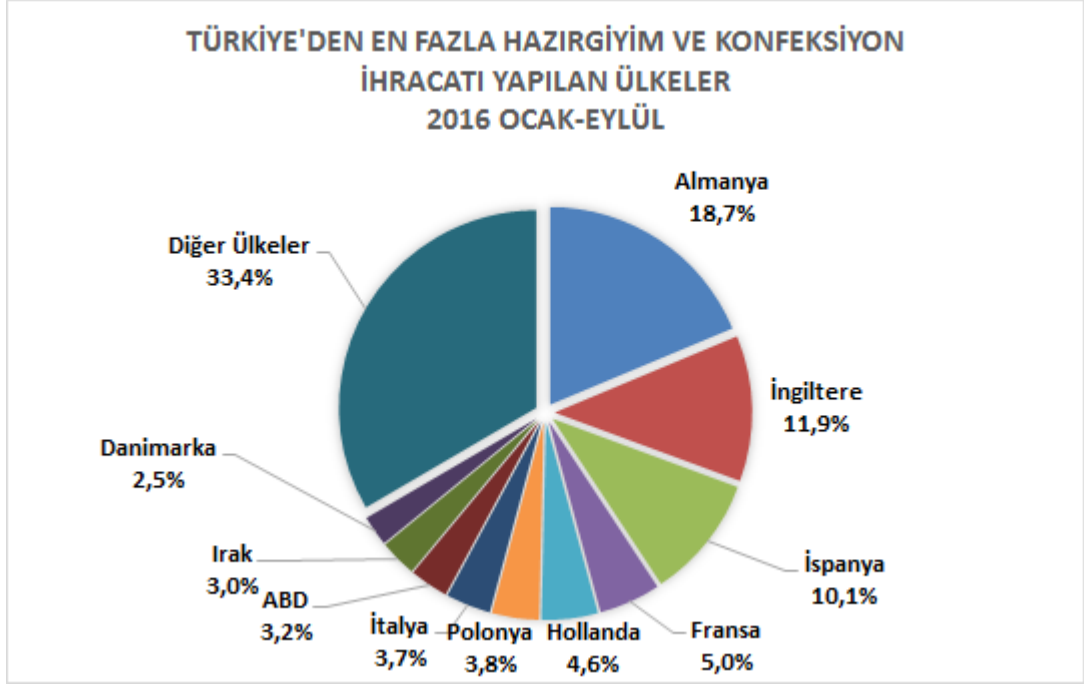
İspanya'ya %8,6'lık artışla 1,3 milyar dolarlık ihracat yapılmıştır. Bu üç ülkeyi dördüncü sırada 649,2 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Fransa ve beşinci sırada 592,4 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Hollanda takip etmektedir. Sırasıyla Polonya, İtalya, ABD, Irak ve Danimarka, Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında diğer önde gelen pazarlardır.

Türkiye'den 2016 yılının Ocak-Eylül döneminde en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan ilk on ülkeye toplam 8,6 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Bu on ülkenin 12,9 milyar dolarlık sektörel ihracat içinde payı %66,6 olarak hesaplanmaktadır.

2015 yılı sonunda Türkiye'nin en büyük 10. Hazır giyim ve konfeksiyon pazarı olan Polonya'nın 2016 yılının Ocak-Eylül döneminde 6. sıraya yükselmesi, 2015 yılında 11. büyük pazar olan Danimarka'nın aynı dönemde 10. sıraya yükselmesi ve 2015'te 8.büyük pazar olan Romanya'nın 2016 Ocak-Eylül dönemi sonunda 20. sıraya gerilemesi 2016 ilk dokuz aylık döneminin dikkat çekici gelişmeleri olmuştur.

En Fazla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı Yapılan Ülkeler					
2014- 2015 - 2016 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
Ülkeler	2015	Toplam	2016	Toplam	2015/16
	Ocak - Eylül	Konf.'da		Konf.'da	
		Pay %	Ocak - Eylül	Pay %	
Almanya	2.387.925	19,0	2.410.686	18,7	1,0
İngiltere	1.595.384	12,7	1.538.874	11,9	-3,5
İspanya	1.200.162	9,5	1.303.789	10,1	8,6
Fransa	653.032	5,2	649.154	5,0	-0,6
Hollanda	608.212	4,8	592.383	4,6	-2,6
Polonya	357.221	2,8	496.392	3,8	39,0
İtalya	441.911	3,5	474.596	3,7	7,4
ABD	361.849	2,9	407.968	3,2	12,7
Irak	534.138	4,2	392.258	3,0	-26,6
Danimarka	297.399	2,4	320.594	2,5	7,8
İlk 10 Ülke Toplamı	8.437.231	67,1	8.586.693	66,6	1,8
Toplam Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.573.449	100,0	12.902.101	100,0	2,6
İlk 10 Ülkenin Payı %	67		67		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

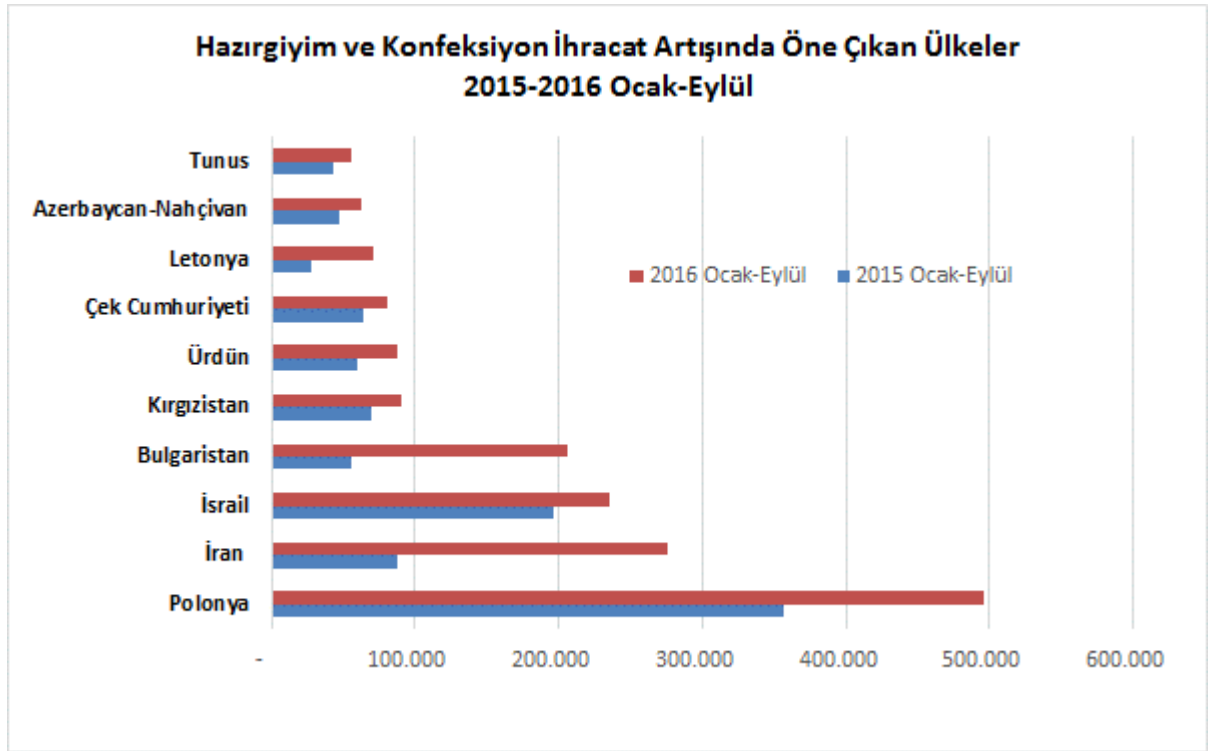
III.3 Yüksek Oranlı İhracat Artışı Kaydedilen Ülkeler

2016 yılının ilk dokuz ayında 2015 yılının aynı dönemine kıyasla ihracatı yüksek oranlı artan ve dolar değeri de yüksek, ihracat artışında öne çıkan ülkelerin başında %39'luk artış ile AB üyesi Polonya gelmektedir. Bu ülkeye ihracat 496,4 milyon dolara yükselmiştir. Orta Doğu ülkesi İran %216'lık artış ve 276 milyon dolar ihracat değeri ile ikinci sırada yer alırken İran'ı %20'lik artış ve 235,8 milyon dolarlık ihracat değeri ile İsrail takip etmektedir.

Diğer yandan, AB üyesi Bulgaristan'a yapılan ihracatta %272'lik artış dikkat çekicidir. Ayrıca yine bir AB üyesi olan Letonya'ya yönelik ihracatta %160'lık artış da göze çarpmaktadır. İhracat artışında öne çıkan diğer ülkeler ise Kırgızistan, Ürdün, Çek Cumhuriyeti, Azerbaycan ve Tunus olmuştur.

Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Artışında Öne Çıkan Ülkeler										
2014 - 2015 - 2016 Ocak - Eylül										
Birim: 1000 \$										
Ülkeler	1 - 30 Eylül					1 Ocak - 30 Eylül				
	2014	2015	2014/15 Değişim %	2016	2015/16 Değişim %	2014	2015	2014/15 Değişim %	2016	2015/16 Değişim %
Polonya	43.361	41.371	- 5	22.404	-46	344.618	357.221	4	496.392	39
İran	10.357	12.861	24	38.601	200	44.876	87.342	95	275.925	216
İsrail	26.599	19.363	- 27	17.908	- 8	179.767	196.702	9	235.778	20
Bulgaristan	8.321	5.353	- 36	51.021	853	61.910	55.360	- 11	205.764	272
Kırgızistan	9.402	8.214	- 13	13.321	62	75.110	69.256	- 8	90.758	31
Ürdün	7.476	9.167	23	7.996	-13	43.733	59.817	37	87.158	46
Çek Cumhuriyeti	9.218	6.926	- 25	9.022	30	79.392	63.821	- 20	79.992	25
Letonya	2.979	14.891	400	695	-95	22.951	27.474	20	71.304	160
Azerbaycan-Nahçıvan	6.251	6.198	- 1	7.937	28	39.181	46.838	20	61.973	32
Tunus	10.606	5.599	3	8.081	109	80.008	43.058	17	55.765	36

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

III.4 AB Ülkeleri'ne İhracatta Artış: %0,9

2016 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 28 AB ülkesine 9,2 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu rakam ile 28 AB ülkesinin Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay, %71 olmuştur. AB ülkelerine ihracat 2016 Ocak-Eylül döneminde %0,9 oranında artmıştır. AB ülkelerine ihracattaki bu artış, %2,6'lık sektörel ihracat artışının biraz altında kalmaktadır.

AB Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı
2015 - 2016 Ocak - Eylül

Birim: 1000 \$

	2015 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2016 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Almanya	2.387.925	19,0	2.410.686	18,7	1,0
İngiltere	1.595.384	12,7	1.538.874	11,9	-3,5
İspanya	1.200.162	9,5	1.303.789	10,1	8,6
Fransa	653.032	5,2	649.154	5,0	-0,6
Hollanda	608.212	4,8	592.383	4,6	-2,6
Polonya	357.221	2,8	496.392	3,8	39,0
İtalya	441.911	3,5	474.596	3,7	7,4
Danimarka	297.399	2,4	320.594	2,5	7,8
Belçika	236.504	1,9	240.721	1,9	1,8
Bulgaristan	55.360	0,4	205.764	1,6	271,7
İsveç	168.158	1,3	185.084	1,4	10,1
Romanya	359.019	2,9	104.821	0,8	-70,8
Avusturya	87.289	0,7	98.491	0,8	12,8
Yunanistan	71.402	0,6	80.871	0,6	13,3
Çek Cumhuriyeti	63.821	0,5	79.992	0,6	25,3
Letonya	27.474	0,2	71.304	0,6	159,5
Slovakya	164.212	1,3	60.057	0,5	-63,4
İrlanda	30.518	0,2	47.425	0,4	55,4
Finlandiya	40.824	0,3	46.007	0,4	12,7
Estonya	52.659	0,4	44.308	0,3	-15,9
Hırvatistan	22.010	0,2	34.332	0,3	56,0
Litvanya	105.090	0,8	30.915	0,2	-70,6
Macaristan	29.340	0,2	15.145	0,1	-48,4
Slovenya	11.497	0,1	14.995	0,1	30,4
Portekiz	9.566	0,1	8.164	0,1	-14,6
Lüksemburg	937	0,0	5.177	0,0	452,4
Malta	2.899	0,0	3.225	0,0	11,3
Diğer Ülkeler	0	0,0	7	0,0	-
AB (28) Toplamı	9.079.823	72,2	9.163.274	71,0	0,9
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.573.449	100	12.902.101	100	2,6

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2016

28 AB ülkesinden 18'inde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı %452,4'e varan oranlarda artarken, 9 ülkeye ihracat %0,6 ile %70,8 arasında değişen oranlarda azalmıştır. 2016 Ocak-Eylül döneminde en yüksek oranlı ihracat artışı olan AB ülkesi, %452,4 artışla 5,2 milyon dolarlık ihracat yapılan Lüksemburg'dur. %271,1 artış ve 205,8 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Bulgaristan, %159,5 artışla 71,3 milyon dolarlık ihracat yapılan Letonya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının yüksek oranda arttığı diğer AB

ülkeleridir. Bu ülkelerin yanı sıra %56 artışla Hırvatistan, %55,4 artışla İrlanda ve %39 artışla Polonya 2016 yılının ilk dokuz ayında diğer yüksek artış elde edilen pazarlar olarak göze çarpmaktadır.

En yüksek oranlı ihracat düşüşü görülen AB ülkesi ise %70,8 düşüşle 104,8 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan Romanya olmuştur. 2016'nın ilk dokuz ayı sonunda Litvanya %70,6'lık ve Slovakya %63,4'lük ihracat düşüşleriyle göze çarpmaktadır.

Almanya, 2016 yılının ilk dokuz aylık dönemi sonunda da en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan AB ülkesi konumunu korumuştur. AB 28'in en büyük ekonomisi Almanya'ya 2016 Ocak-Eylül döneminde %1 artışla 2,4 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Türkiye'den 183 ülkeye yapılan 12,9 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının %18,7'si Almanya'ya yapılmaktadır. İngiltere %3,5 düşüşle ve 1,5 milyar dolar ihracat değeri ile ikinci büyük pazar olurken, İspanya %8,6 artışla ve 1,3 milyar dolar ile üçüncü büyük pazar durumundadır.

Fransa, Hollanda, Polonya ve İtalya diğer önde gelen AB pazarlarındandır.

III.5. Ortadoğu Ülkeleri'ne İhracatta %9 Artış Var

Irak, Suudi Arabistan, İsrail, Birleşik Arap Emirlikleri, İran gibi ülkelerin yer aldığı Ortadoğu ülke grubuna Türkiye'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, 2016 Ocak-Eylül döneminde 2015'in eş dönemine kıyasla %9 oranında artarak 1,4 milyon dolardan 1,5 milyar dolara yükselmiştir. Bu artışla ülke grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı payı %11,5 olarak hesaplanmıştır.

Ortadoğu ülkeleri içerisinde Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yaptığı ülkeler sırasıyla Irak, İran, Suudi Arabistan, İsrail ve Birleşik Arap Emirlikleri'dir. Irak aynı zamanda Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç ettiği 9. ülkedir bununla beraber 2016 Ocak-Eylül döneminde Irak'a ihracat %26,6 oranında azalarak 534,1 milyon dolardan 392,3 milyon dolara gerilemiştir. İran'a ihracat ise %215,9'luk büyük bir artışla 87,3 milyon dolardan 279,5 milyon dolara yükselmiştir. Üçüncü en fazla ihracat yapılan ülke Suudi Arabistan'a ihracat %11,3 oranında artarak 228,3 milyon dolardan 254,1 milyon dolara yükselmiştir.

Ortadoğu ülke grubunda, en yüksek oranlı ihracat artışı %215,9 ile İran'a yapılan ihracatta kaydedilmiştir. Bu yüksek artış oranı ile İran'a yapılan ihracat 87,3 milyon dolardan 276 milyon dolara yükselmiştir. Ürdün, 87,2 milyon dolar ihracat değeri ve %45,7 oranında artışla yüksek oranlı ihracat artışı kaydedilen diğer bir pazardır Suriye'de yaşanan ve uzun zamandır devam eden iç savaş nedeniyle Suriye'ye ihracatta %49,1'lik bir düşüş kaydedilmiştir.

Ortadoğu Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı
2015 - 2016 Ocak - Eylül

Birim: 1000 \$

	2015 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2016 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
İrak	534.138	4,2	392.258	3,0	-26,6
İran	87.342	0,7	275.925	2,1	215,9
Suudi Arabistan	228.311	1,8	254.099	2,0	11,3
İsrail	196.702	1,6	235.778	1,8	19,9
Birleşik Arap Emirlikleri	115.877	0,9	106.170	0,8	-8,4
Ürdün	59.817	0,5	87.158	0,7	45,7
Lübnan	45.085	0,4	45.545	0,4	1,0
Kuveyt	28.023	0,2	37.528	0,3	33,9
Suriye	38.657	0,3	19.681	0,2	-49,1
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı	1.363.780	10,8	1.487.012	11,5	9,0
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.573.449	100	12.902.101	100	2,6

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2016

İrak'ın Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında payı %3'e gerilerken, İran'ın payı %2,1'e, Suudi Arabistan'ın payı %2'ye ve İsrail'in payı %1,8'e çıkmıştır.

III.6. Eski Doğu Bloku Ülkeleri'nde Düşüş Oranı: %0,4

Rusya, Ukrayna, Bosna Hersek, Gürcistan, Kosova ve Sırbistan gibi ülkelerin yer aldığı Eski Doğu Bloku ülke grubuna 2016 Ocak-Eylül döneminde 569,4 milyon dolarlık hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. İhracat 2015 yılının ilk dokuz aylık dönemine kıyasla %0,4 oranında azalmıştır. Bu artış sonrasında da ülke grubunun Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında payı %4,4 olmuştur.

Ülke grubunda en fazla ihracat yapılan ülkeler Ukrayna, Rusya, Bosna-Hersek, Gürcistan ve Sırbistan olarak sıralanmaktadır.

Bu ülke grubundaki en büyük pazar Ukrayna'dır. Söz konusu ülkeye Türkiye'den 2016 Ocak-Eylül döneminde 239,4 milyon dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiş, ihracat 2015'in Ocak-Eylül dönemine kıyasla %9,8 oranında artmıştır. Ukrayna'nın sektörel ihracattaki payı da %1,7'den %1,9'a yükselmiştir.

İkinci büyük pazar Rusya'ya hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı, 2016 Ocak-Eylül döneminde 2015'in eş dönemine kıyasla %47 oranında azalarak 168,4

milyon dolardan 89,3 milyon dolara gerilemiştir. Rusya'nın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay da %1,3'ten %0,7'ye düşmüştür. Hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında 2015 yılını 18. büyük pazar olarak kapatan Rusya 2016 Ocak-Eylül dönemi sonunda 24. sıraya gerilemiştir.

Eski Doğu Bloku Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2015 - 2016 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2015 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2016 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Ukrayna	218.009	1,7	239.414	1,9	9,8
Rusya	168.402	1,3	89.271	0,7	-47,0
Bosna-Hersek	36.921	0,3	49.064	0,4	32,9
Gürcistan	37.560	0,3	43.794	0,3	16,6
Sırbistan	24.612	0,2	30.962	0,2	25,8
Kosova	27.463	0,2	29.202	0,2	6,3
Arnavutluk	18.426	0,1	27.368	0,2	48,5
Makedonya	16.673	0,1	25.650	0,2	53,8
Beyaz Rusya	11.825	0,1	20.637	0,2	74,5
Moldavya	5.047	0,0	9.174	0,1	81,8
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı	571.602	4,5	569.403	4,4	-0,4
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.573.449	100	12.902.101	100	2,6

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2016

Üçüncü büyük pazar Bosna-Hersek'e ihracat 2016 Ocak-Eylül döneminde %32,9 oranında artışla 49,1 milyon dolara yükselmiştir. Dördüncü büyük pazar Gürcistan'a %16,6'lık artışla 43,8 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

Ülke grubunda en yüksek oranlı artış %81,8 ile Moldavya'ya ihracatta görülmüştür. Bu artışın yanı sıra, %74,5'lik artış görülen Beyaz Rusya, %53,8'lik artış görülen Makedonya ve %48,5'lik artış kaydedilen Arnavutluk diğer yüksek oranda artış görülen Eski Doğu Bloku ülkeleri olmuştur.

III.7. Afrika Ülkeleri'ne İhracatta %2,6'lık Düşüş Gerçekleşti

Türkiye'den Afrika ülkelerine 2016 Ocak-Eylül döneminde 508,5 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. İhracat 2015 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %2,6 oranında azalmıştır.

2016 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen Afrika ülkeleri sırasıyla Cezayir, Mısır ve Libya olmuştur. Cezayir'e ihracat 2015'in ilk dokuz ayına kıyasla %10,2 artışla 157,4 milyon

dolar olarak gerçekleşirken, Mısır'a %3,7 azalışla 99,3 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. %38,6 oranında düşüş görülen Libya'ya ihracat ise 78,5 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Cezayir'in Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %1,2, Mısır'ın payı %0,8 ve Libya'nın payı ise %0,6 olmuştur.

Afrika ülke grubunda en fazla ihracat yapılan ilk sekiz ülke içerisinde üç ülkeye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı %10,2 ile %49,8 arasında değişen oranlarda artarken, beş ülkeye Mısır, Libya, Güney Afrika Cumhuriyeti, Sudan ve Nijerya'ya ihracat %3,7 ile %38,6 arasında değişen oranlarda azalmıştır. Oransal olarak ihracatın en fazla arttığı ülke %49,8 artışla Fas olmuştur.

Bu grupta Tunus ve Fas diğer önde gelen pazarlardandır. Tunus'a ihracat 2016 Ocak-Eylül döneminde 2015'in eş dönemine kıyasla %29,5 oranında artarken, Fas'a ihracat %49,8 artışla 51,5 milyona yükselmiştir. Tunus ve Fas'ın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %0,4'ler düzeyindedir.

Afrika Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2015 - 2016 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2015 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2016 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Cezayir	142.879	1,1	157.444	1,2	10,2
Mısır	103.086	0,8	99.322	0,8	-3,7
Libya	127.829	1,0	78.479	0,6	-38,6
Tunus	43.058	0,3	55.765	0,4	29,5
Fas	34.389	0,3	51.518	0,4	49,8
Güney Afrika Cumhuriyeti	11.722	0,1	10.411	0,1	-11,2
Sudan	14.832	0,1	10.062	0,1	-32,2
Nijerya	11.283	0,1	7.578	0,1	-32,8
Afrika Ülkeleri Toplamı	521.992	4,2	508.459	3,9	-2,6
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.573.449	100	12.902.101	100	2,6

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2016

III.8. Amerika Ülkeleri İhracatında %13,2 Artışa Ulaşıldı

2016 Ocak-Eylül döneminde ABD, Kanada, Meksika, Şili, Brezilya, Panama ve Kolombiya gibi ülkelerin gruplandırıldığı Amerika ülke grubuna Türkiye'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, %13,2 oranında artarak 431,2 milyon dolardan 488,2 milyona yükselmiştir.

Grubun en fazla ihracat yapılan ülkesi ABD'dir. 2016 Ocak-Eylül döneminde ABD'ye %12,7 artışla 408 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. ABD'nin Türkiye

hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında payı %3,2'dir. Grubun ikinci en fazla ihracat yapılan ülkesi Kanada'ya ise 2016 Ocak-Eylül döneminde %9,2 oranında artışla 44,4 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

ABD ve Kanada'nın ardından üçüncü büyük pazar olan Meksika'ya ihracat %29,2 oranında artarak 9,6 milyon dolardan 12,4 milyon dolara yükselirken dördüncü sıradaki Şili'ye ihracat %79,3 oranında artarak 8,8 milyon dolara çıkmıştır.

Amerika Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2015 - 2016 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2015 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2016 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
ABD	361.849	2,88	407.968	3,2	12,7
Kanada	40.666	0,32	44.393	0,3	9,2
Meksika	9.613	0,08	12.418	0,1	29,2
Şili	4.895	0,04	8.774	0,1	79,3
Brezilya	2.908	0,02	3.344	0,03	15,0
Peru	1.723	0,01	3.107	0,02	80,3
Panama	2.838	0,02	2.904	0,02	2,3
Amerika Ülkeleri Toplamı	431.185	3,4	488.241	3,8	13,2
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.573.449	100	12.902.101	100	2,6

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2016

ABD Tekstil ve Konfeksiyon Ofisi (Otexa) verilerine göre, 2016 yılının Ocak-Temmuz döneminde ABD tarafından toplam 45,8 milyar dolar değerinde hazırgiyim ithalatı yapılmıştır. 2015 yılının Ocak-Temmuz dönemine kıyasla ithalatta %0,55'lik düşüş olmuştur. Çin Halk Cumhuriyeti, ABD'nin en fazla ithalat yaptığı ülke olarak yerini korumuştur. Sırasıyla Vietnam, Bangladeş, Endonezya, Hindistan ve Meksika, ABD'nin diğer büyük hazırgiyim ve konfeksiyon tedarikçileridir.

Çin Halk Cumhuriyeti'nden ABD'ye 2016 Ocak-Temmuz döneminde 15 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon mamulü ithal edilmiş, ithalat 2015'in eş dönemine kıyasla %6,37 oranında azalmıştır. ABD'nin ikinci büyük hazırgiyim ve konfeksiyon tedarikçisi Vietnam'dan ithalat %3,15 artışla 6,1 milyar dolara yükselirken, üçüncü büyük tedarikçi Bangladeş'ten ithalat %1,1 oranında artarak 3,2 milyar dolara yükselmiştir.

ABD'nin diğer önemli tedarikçilerinden Endonezya'dan ithalatı %3,46 düşüşle 2,8 milyar dolar olarak kaydedilmiş, Hindistan'dan hazırgiyim ve konfeksiyon ithalatı ise %0,34 oranında azalarak 2,3 milyar dolar olmuştur. Diğer bir önemli tedarikçi Meksika'dan ithalat 2016 Ocak-Temmuz döneminde %8,47 düşerek 1,9 milyar dolar olmuştur. Bu ilk altı ülkeyi takiben Honduras'tan ithalat %4,64 düşüşle 1,4 milyar dolara gerilerken, Kamboçya'dan ithalat

%14,19 düşüŖle 1,2 milyar dolar olmuŖtur. Diğer önde gelen tedarikçilerden Sri Lanka'dan ithalat 2016 Ocak-Temmuz ilk yedi ayda %0,9 oranında düşüŖle 1,2 milyar dolara yükselmiştir.

2016 Ocak-Temmuz döneminde ABD'nin Türkiye'den hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı %9,97 oranında artarak 171,5 milyon dolardan 277 milyon dolara yükselmiştir.

Aynı dönemde ABD'nin Madagaskar'dan ithalatı %136,3 oranında, Burma'dan ithalatı %104,9 oranında, Umman'dan ithalatı %60,7 oranında artmıştır.

III.9. Türk Cumhuriyetleri'nde Artış Oranı %18,5

Kırgızistan, Kazakistan, Azerbaycan, Türkmenistan, Tacikistan, Özbekistan gibi Türk Cumhuriyetleri'nin yer aldığı ülke grubuna, 2016 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 290,8 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. İhracat 2015 yılının eş dönemine kıyasla %18,5 oranında artmıştır.

2016 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen Türk Cumhuriyeti Kırgızistan'dır. Kırgızistan'a Türkiye'den %31 artışla 90,8 milyon dolar değerinde ihracat yapılmıştır. Kırgızistan'ın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı içinde payı, %0,7'dir.

Grubun ikinci en fazla ihracat yapılan ülkesi Kazakistan'dır. Kazakistan'a 2016 Ocak-Eylül döneminde %12,4 oranında artışla 87,6 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır.

Türk Cumhuriyetleri ülke grubundaki üçüncü büyük pazar olan Azerbaycan-Nahçıvan'a 2016 yılı Ocak-Eylül döneminde %32,3 artışla 62 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Sırasıyla %1,7 artışla 28,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Türkmenistan, %8,3 artışla 14,9 milyon dolarlık ihracat yapılan Tacikistan ve %27 düşüŖle 7 milyon dolarlık ihracat yapılan Özbekistan diğer önde gelen pazarlardandır.

Türk Cumhuriyetlerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2015 - 2016 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2015 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2016 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Kırgızistan	69.256	0,6	90.758	0,7	31,0
Kazakistan	77.981	0,6	87.636	0,7	12,4
Azerbaycan-Nahçıvan	46.838	0,4	61.973	0,5	32,3
Türkmenistan	28.037	0,2	28.511	0,2	1,7
Tacikistan	13.738	0,1	14.885	0,1	8,3
Özbekistan	9.611	0,1	7.017	0,1	-27,0
Türk Cumhuriyetleri Toplamı	245.461	2,0	290.781	2,3	18,5
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.573.449	100	12.902.101	100	2,6

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2016

III.10. Diğer Avrupa Ülkeleri'ne İhracat Artışı: %3

İsviçre, Norveç ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gibi ülkelerin gruplandırıldığı Diğer Avrupa ülke grubuna 2016 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 158,1 milyon dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2016 Ocak-Eylül döneminde bu ülke grubuna ihracat 2015 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %3 oranında artmıştır. Ülke grubunun Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında payı %1,2'dir.

Diğer Avrupa Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2015 - 2016 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2015 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2016 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
İsviçre	83.533	0,7	87.338	0,7	4,6
Norveç	49.846	0,4	45.499	0,4	-8,7
KKTC	19.486	0,2	24.803	0,2	27,3
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı	153.566	1,2	158.104	1,2	3,0
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.573.449	100	12.902.101	100	2,6

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2016

Diğer Avrupa ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri İsviçre, Norveç ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'dir. Bu ülkelerden İsviçre'ye %4,6 artışla

87,3 milyon dolar değerinde ihracat yapılırken, Norveç'e %8,7 azalışla 45,5 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne ihracat ise 2015 eş dönemine kıyasla %27,3 artışla 24,8 milyon dolar olmuştur.

III.11. Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracat da Artışa Geçti: %14,6

Asya ve Okyanusya ülke grubuna 2016 Ocak-Eylül döneminde 2015 eş dönemine kıyasla %14,6 oranında artışla, 178,5 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu ülke grubuna 2015 yılında ihracatın %3,8 oranında azaldığı dikkate alındığında, 2016 Ocak-Eylül döneminde ulaşılan artış olumlu bir gelişmedir.

Ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri Çin Halk Cumhuriyeti, Avustralya, Hong Kong, Japonya ve Güney Kore olarak sıralanmaktadır. 2016 Ocak-Eylül döneminde Çin Halk Cumhuriyeti'ne %22,9 artışla 46,2 milyon dolarlık ihracat yapılırken, Avustralya'ya %0,4 artışla 28,9 milyon dolarlık, Hong Kong'a %18,1 artışla 21 milyon dolarlık, Japonya'ya %20,5 artışla 19,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Singapur ve Malezya'da ise sırasıyla %25,5 ve %11,4 oranlarında düşüşler meydana gelmiştir.

Asya ve Okyanusya Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2015 - 2016 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2015 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2016 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Çin Halk Cumhuriyeti	37.625	0,3	46.235	0,4	22,9
Avustralya	28.778	0,2	28.893	0,2	0,4
Hong Kong	17.746	0,1	20.958	0,2	18,1
Japonya	16.211	0,1	19.529	0,2	20,5
Güney Kore Cumhuriyeti	9.890	0,1	11.840	0,1	19,7
Singapur	10.607	0,1	7.906	0,1	-25,5
Malezya	7.574	0,1	6.713	0,1	-11,4
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı	155.732	1,2	178.460	1,4	14,6
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.573.449	100	12.902.101	100	2,6

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2016

III.12. Serbest Bölgelere İhracat %15,9 Arttı

Serbest Bölgelere 2016 Ocak-Eylül döneminde %15,9 artışla 58,2 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Bu artışla, serbest bölgelerin Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %0,4'ten %0,5'e yükselmiştir.

En fazla ihracat yapılan serbest bölge, Avrupa Serbest Bölge'dir. 2016 Ocak-Eylül döneminde Avrupa Serbest Bölge'ye 24,8 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır ve bu bölgeye ihracat 2016 Ocak-Eylül döneminde %24,8 oranında artmıştır. Trakya Serbest Bölge'ye %10,6 düşüşle 15,7 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılırken, Mersin Serbest Bölge'ye %270,6 artışla 8,3 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir.

Serbest Bölgelere Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2015 - 2016 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2015 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2016 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Avrupa Serbest Bölge	19.903	0,16	24.834	0,19	24,8
Trakya Serbest Bölge	17.572	0,14	15.703	0,12	-10,6
Mersin Serbest Bölge	2.242	0,02	8.310	0,06	270,6
Adana Yumurt. Ser.Böl	2.459	0,02	3.096	0,02	25,9
Bursa Serbest Bölge	1.497	0,01	1.987	0,02	32,7
Ege Serbest Bölge	1.400	0,01	1.338	0,01	-4,4
AHL Serbest Bölge	2.478	0,02	1.265	0,01	-48,9
Serbest Bölgeler Toplamı	50.240	0,4	58.225	0,5	15,9
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.573.449	100	12.902.101	100	2,6

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2016

Hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan diğer serbest bölgeler, %25,9 artışla 3,1 milyon dolarlık ihracat yapılan Adana Yumurt. Serbest Bölge, %32,7 artışla 2 milyon dolarlık ihracat yapılan Bursa Serbest Bölge, %4,4 düşüşle 1,3 milyon dolarlık ihracat yapılan Ege Serbest Bölge ve %48,9 düşüşle 1,3 milyon dolarlık ihracat yapılan AHL Serbest Bölge olarak sıralanmaktadır.

IV. ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA HAZIRGIYİM VE KONFEKSİYON İHRACATI

Örme konfeksiyon mamulleri, dokuma konfeksiyon mamulleri ve diğer hazır eşyalar, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün üç temel ürün grubudur ve sektörel ihracat performansı değerlendirilirken bu üç temel ürün grubunu dikkate almak gerekmektedir. Söz konusu üç temel ürün grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payları ve dolayısıyla ağırlıkları farklıdır.

Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında ağırlıklı ürün grubu örme konfeksiyon mamulleridir. 2016 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamullerinin toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %52,1, dokuma konfeksiyon mamullerinin payı %35,7 ve hazır eşyaların payı %11,3 olmuştur.

2016 Ocak-Haziran döneminde hazır giyim ve konfeksiyonun üç temel ürün grubunda da ihracat artışları olmuştur. Bu dönemde, %2,2 oranında artışla 6,7 milyar dolar değerinde örme konfeksiyon mamulü ihraç edilirken, dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı %3,1 oranında artarak 4,6 milyara yükselmiş, hazır eşya ihracatı ise %4,1 artışla 1,5 milyar dolar olmuştur. 2015 yılını her üç ürün grubu da %5 ile %14,7 arasında değişen oranlarda düşüşler ile kapatmışken, 2016 yılının ilk dokuz ayında her üç ürün grubunda %2,2 ile %4,1 arasında değişen oranlarda artışlar görülmesi dikkat çekicidir.

Öte yandan, örme konfeksiyon mamullerindeki %2,2'lik ihracat artışı, %2,6'lık sektörel ihracat artışından biraz daha düşük oranlı olurken, ev tekstili mamullerinin de yer aldığı hazır eşya ürün grubunda ihracat artışı (%3,1) ve dokuma konfeksiyon mamullerindeki ihracat artışı (%4,1) ise sektörel ihracat artışından oransal olarak biraz daha yüksek oranlı olmuştur.

Temel ürün grupları itibarıyla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatına ilişkin veriler, aşağıdaki tablodan izlenebilir.

Temel Ürün Grupları İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2015 - 2016 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
Fasıl	Ürün Grupları	2015 Ocak-Eylül	2016 Ocak- Eylül	Değişim %	Pay %
61	Örme Giyim Eşyaları ve Aksesuarlar	6.575.393	6.719.278	2,2	52,1
62	Dokuma Giyim Eşyaları ve Aksesuarlar	4.467.951	4.605.250	3,1	35,7
63	Diğer Hazır Eşyalar ve Ev Tekstilleri	1.394.106	1.451.829	4,1	11,3

Kaynak: İhracatçı Birlik Kayıtları

IV.1 Örme Konfeksiyon İhracatında %2,2 Artış Var

2016 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamullerinin ihracatı 2015'in eş dönemine kıyasla %2,2 oranında artarak 6,7 milyar dolara yükselmiştir.

Türkiye'den en fazla örme konfeksiyon ihracatı yapılan ülkeler %0,9 artış ile 1,4 milyar dolarlık ihracat yapılan Almanya, %4,8 düşüşle 1 milyar dolarlık ihracat yapılan İngiltere, %5,8 artışla 569,4 milyon dolarlık ihracat yapılan İspanya, %0,8 düşüşle 341,2 milyon dolarlık ihracat yapılan Fransa ve %0,5'lik düşüşle 291,9 milyon dolarlık ihracat yapılan Hollanda olarak sıralanmaktadır. Türkiye'nin örme konfeksiyon ihracatının %21,5'i Almanya'ya, %14,9'u İngiltere'ye, %8,5'i İspanya'ya, %5,1'i Fransa'ya ve %4,3'ü Hollanda'ya yapılmaktadır.

En fazla örme konfeksiyon mamulü ihraç edilen ülkeler, dönemsel değişimler ve paylar aşağıdaki tablodan görülebilir.

En Fazla Örme Konfeksiyon İhraç Edilen Ülkeler				
2015 - 2016 Ocak - Eylül				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2015 Ocak-Eylül	2016 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	1.432.854.386	1.445.109.622	0,9	21,5
İngiltere	1.051.594.598	1.000.800.048	-4,8	14,9
İspanya	538.208.283	569.355.267	5,8	8,5
Fransa	344.047.109	341.162.936	-0,8	5,1
Hollanda	293.343.859	291.910.413	-0,5	4,3
Polonya	196.235.214	272.888.793	39,1	4,1
İtalya	239.945.777	256.334.518	6,8	3,8
İrak	307.655.418	205.045.382	-33,4	3,1
Belçika	156.461.628	171.856.116	9,8	2,6
Danimarka	158.252.765	160.744.018	1,6	2,4
İran	45.589.837	138.003.516	202,7	2,1
Ukrayna	126.233.028	135.478.623	7,3	2,0
İsveç	100.900.006	121.230.176	20,1	1,8
Suudi Arabistan	84.706.341	109.540.039	29,3	1,6
ABD	105.733.880	109.307.892	3,4	1,6
Bulgaristan	26.301.327	107.795.858	309,8	1,6
Kırgızistan	47.948.514	62.252.731	29,8	0,9
İsrail	47.953.975	61.855.855	29,0	0,9
Cezayir	47.545.739	55.335.413	16,4	0,8
Avusturya	44.707.939	50.742.769	13,5	0,8
İlk 20 Ülkenin Toplamı	5.396.219.625	5.666.749.985	5,0	84,3
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	6.575.392.551	6.719.278.454	2,2	100,0
20 Ülkenin Payı %	82	84		
<i>Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2016</i>				

En fazla örme konfeksiyon ihraç edilen ilk 20 ülkenin 16'sına ihracat artarken, dört ülkeye ihracat azalmıştır. İhracatın yüksek oranlı arttığı ülkeler %309,8 artışla 107,8 milyon dolarlık ihracat yapılan Bulgaristan, %202,7 artışla 138 milyon dolarlık ihracat yapılan İran, %39,1 artış ve 272,9 milyon dolarlık ihracat yapılan Polonya ve %29,8 artışla 62,3 milyon dolarlık ihracat yapılan Kırgızistan'dır.

Öte yandan, örme konfeksiyon ihracatında oransal olarak en fazla düşüş Irak pazarında görülmüş, bu pazara yapılan örme konfeksiyon ihracatı 2015 Ocak-Eylül dönemine kıyasla 2016 Ocak-Eylül döneminde %33,4 oranında azalarak 307,7 milyondan 205 milyona gerilemiştir.

2016 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamulleri ihracatına temel ürün grupları itibarıyla bakıldığında, en fazla ihraç edilen ürünlerin başında 61 09 GTİP başlıklı t-shirt, atlet ve benzeri giysilerin geldiği görülmektedir. 2016 Ocak-Eylül döneminde 61 09 GTİP başlıklı t-shirt, atlet ve benzeri giysilerin

ihracatı %0,3 oranında artmış ve ihracat dolar bazında 2,4 milyar dolara yükselmiştir.

%5,9 artış ve 1,1 milyar dolarlık ihracat rakamı ile 61 10 GTİP başlıklı kazak, hırka, yelek ve benzerleri, %1,5 oranında azalış ve 942,1 milyon dolarlık ihracat rakamı ile 61 04 GTİP başlıklı kadın ve kız çocuklar için takım, ceket, elbise, etek, pantolon, tulum ve şortlar ile %5,5 oranında artış ve 776,3 milyon dolarlık ihracat rakamı ile 61 15 GTİP başlıklı şoset ve külotlu çoraplar, diğer önde gelen ihraç ürünlerindedir.

Örme konfeksiyon mamullerinin on yedi ürün grubundan on ikisinde 2016 Ocak-Eylül döneminde 2015'in eş dönemine kıyasla %0,3 ile %41,9 arasında değişen oranlarda artışlar, beş ürün grubunda ise %1,4 ile %28,8 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

2016 Ocak-Eylül döneminde ihracatı oransal olarak en fazla artan örme giysiler %41,9'luk artış oranı ile 307,1 bin dolarlık ihracat yapılan 61 13 GTİP başlıklı 5903,5906 ve 5907 tarifeli örme mensucattan mamül giysiler, %40,4 artışla 83,7 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilen 61 14 GTİP başlıklı örme diğer giysilerdir. Ayrıca 61 17 GTİP kapsamında yer alan diğer giyim aksesuarlarında %34,3 artışa ulaşılmış ve ihracat değeri 48 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

En yüksek oranlı ihracat kaybı ise %28,8 ile 6101 GTİP kapsamında yer alan örme erkek palto, kaban, vb. giysilerin ihracatında görülmüştür. 2016 yılının ilk dokuz aylık döneminde söz konusu ürünlerin ihracatı 26,6 milyondan 18,9 milyona gerilemiştir.

Temel Ürün Grupları İtibariyle				
Örme Konfeksiyon İhracatı				
2015 - 2016 Ocak - Eylül				
<i>Birim : ABD \$</i>				
GTİP Başlığı	Kapsam	2015 Ocak-Eylül	2016 Ocak-Eylül	Değişim %
6109	T-Shirt, Atlet Ve Benzerleri	2.358.409.071	2.364.428.043	0,3
6110	Kazak, Hırka, Yelek Ve Benzerleri	1.010.435.654	1.069.829.518	5,9
6104	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Takım, Ceket, Elbise, Etek, Pantolon, Tulum, Şort	956.653.138	942.096.767	-1,5
6115	Şoset Ve Külötlü Çoraplar	736.038.167	776.280.661	5,5
6106	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Bluz, Gömlek Ve Gömlek Bluzler	414.329.140	408.412.710	-1,4
6103	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Takım, Ceket, Pantolon, Tulum Ve Şortlar	253.831.417	260.698.082	2,7
6108	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Külöt, Slip, Gecelik, Pijama, Sabahlık, Bornoz Ve Benzerleri	235.946.034	209.746.194	-11,1
6105	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Gömlekler	178.854.682	198.679.361	11,1
6111	Bebek Giysileri Ve Giyim Aksesuarları	106.744.090	128.956.045	20,8
6107	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Külöt, Slip, Pijama, Bornoz, Robdöşambr Ve Benzerleri	115.914.540	120.505.532	4,0
6114	Örme Diğer Giysiler	59.593.374	83.686.991	40,4
6112	Eşofman Takımlar, Kayak Kıyafetleri, Yüzme Kıyafetleri	57.293.259	62.818.542	9,6
6117	Diğer Giyim Aksesuarları	35.744.549	47.996.690	34,3
6102	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Manto, Kaban, Rüzgarlık, Anorak Ve Benzerleri	26.584.169	23.623.581	-11,1
6101	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Palto, Kaban, Anorak, Rüzgarlık Ve Benzerleri	26.590.531	18.922.515	-28,8
6116	Eldivenler	2.214.379	2.290.148	3,4
6113	5903, 5906 Ve 5907 Tarifeli Örme Mensucattan Mamül Giysiler	216.354	307.074	41,9

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2016

IV.2 En Fazla İhraç Edilen Örme Giysilerde Durum

2016 Ocak-Eylül döneminde de en fazla ihraç edilen örme giysiler 61 09 GTİP başlıklı örme-t-shirt, atlet ve benzeri giysiler olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı, 2015 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %0,3 oranında artarak 2,4 milyar dolara yükselmiştir.

61 09 GTİP başlıklı örme-t-shirt, atlet ve benzeri giysilerin 2016 Ocak-Eylül döneminde en fazla ihraç edildiği ülkeler Almanya, İngiltere, İspanya, Fransa ve Hollanda olarak sıralanmaktadır.

Almanya'ya ihracat 2016 Ocak-Eylül döneminde 2015 eş dönemine kıyasla %7,1 oranında azalarak 566,3 milyon dolara gerilerken, İngiltere'ye ihracat

%2,6 oranında azalarak 338,4 milyon dolara inmiştir. Diğer yandan, üçüncü büyük pazar İspanya'ya ihracat %11,3 oranında artarak 185,4 milyon dolara yükselmiş, dördüncü büyük pazar Fransa'ya ihracat %7,9 oranında azalarak 124,7 milyon dolar olarak kaydedilmiş, beşinci büyük pazar olan Hollanda'ya ihracat ise %9,4 oranında azalarak 110,3 milyon dolar olmuştur.

En Fazla Örme T-shirt, Atlet ve Benzeri Giysi İhraç Edilen Ülkeler				
2015 - 2016 Ocak - Eylül				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2015 Ocak-Eylül	2016 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	609.725.645	566.314.581	-7,1	24,0
İngiltere	347.308.073	338.428.008	-2,6	14,3
İspanya	166.628.985	185.380.332	11,3	7,8
Fransa	135.353.837	124.714.047	-7,9	5,3
Hollanda	121.791.230	110.296.299	-9,4	4,7
Polonya	47.638.202	87.762.864	84,2	3,7
İtalya	83.678.861	85.739.493	2,5	3,6
Belçika	70.368.010	84.084.213	19,5	3,6
Danimarka	64.585.474	60.643.075	-6,1	2,6
İrak	108.022.558	58.439.381	-45,9	2,5
Ukrayna	45.446.329	53.918.289	18,6	2,3
Bulgaristan	16.392.018	35.959.170	119,4	1,5
ABD	32.708.387	35.285.632	7,9	1,5
İsveç	31.951.143	35.213.364	10,2	1,5
İran	9.971.340	34.020.633	241,2	1,4
Suudi Arabistan	21.343.429	31.039.441	45,4	1,3
Avusturya	20.693.030	24.443.159	18,1	1,0
Cezayir	16.837.835	21.338.329	26,7	0,9
İsrail	17.463.290	21.007.207	20,3	0,9
Birleşik Arap Emirlikleri	16.822.265	19.323.318	14,9	0,8
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.984.729.941	2.013.350.835	1,4	85,2
Türkiye Toplam Örme T-shirt, Atlet ve Benzeri Giysi İhracatı	2.358.409.071	2.364.426.921	0,3	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	84,2	85,2		
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	6.575.392.551	6.719.278.454	2,2	
<i>Örme T-shirt, Atlet ve Benzeri Giysi İhracatının Örme Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	35,9	35,2		

Kaynak: eBirlık Sistemi / Ekim 2016

Ürün grubunun en fazla ihraç edildiği yirmi ülke içerisinde on dört ülkeye ihracat %2,5 ile %241,2 arasında değişen oranlarda artmış, diğer altı ülkeye ise %2,6 ile %45,9 arasında değişen oranlarda azalmıştır. Bu yirmi ülke dikkate alındığında ihracatın en yüksek oranlı arttığı ülke %241,2 artış oranı ve 34 milyon dolar ihracat değeri ile İran olmuştur. Bu ülkenin yanı sıra, %119,4 artış

oranı ve 36 milyon dolar ihracat değeri ile Bulgaristan, %84,2 artış oranı ve 87,8 milyon dolar ihracat değeri ile Polonya, %45,4 artış ve 31 milyon dolar ihracat değeri ile Suudi Arabistan ile %26,7 artış ve 21,3 milyon dolar ihracat ile Cezayir yüksek oranlı artışların olduğu pazarlar olarak göze çarpmaktadır.

Diğer yandan, Irak %45,9 düşüş ve 58,4 milyon dolarlık ihracat rakamı ile, Hollanda %9,4 düşüş ve 110,3 milyon dolarlık ihracat rakamı ile, Fransa %7,9 düşüş ve 124,7 milyon dolar ihracat rakamı ile, ihracatın yüksek oranlı azaldığı ülkelerdir.

IV.3 Çorap İhracatındaki Artış Sektörel İhracattan Yüksek: %5,5

Çorap sanayi Türk hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün önde gelen alt sektörlerinden biridir ve 2016 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 776,3 milyon dolarlık çorap ihraç edilmiş, ihracat 2015 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %5,5 oranında artmıştır.

Çorap ihracatındaki artış oransal olarak örme konfeksiyon ihracatındaki artıştan (%2,2) daha yüksek olduğu için, bu önemli alt sektörde ilk dokuz ayda sektörel ihracattan daha yüksek bir performans gösterildiği söylenebilir.

2016 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla çorap ihraç edilen ülkeler İngiltere, Almanya, Fransa, İspanya ve Hollanda olarak sıralanmaktadır. İngiltere'ye ihracat 2015 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %6,6 oranında azalarak 185,1 milyon dolar olmuş, Almanya'ya ihracat %8,8 oranında artarak 168,8 milyon dolara yükselmiştir. İngiltere'ye yapılan çorap ihracatının Türkiye toplam çorap ihracatı içinde payı %23,8 ve ikinci büyük pazar Almanya'nın Türkiye toplam çorap ihracatında payı %21,8'dir.

Üçüncü en fazla çorap ihraç edilen ülke Fransa'ya çorap ihracatı 2016 Ocak-Eylül döneminde %9,8 oranında artarak 82,1 milyon dolara çıkmıştır. Dördüncü sırada İspanya'ya ihracatta %14,1 oranında artışla 35,6 milyon dolara yükselmesi söz konusudur. Beşinci sırada Hollanda'ya ihracat ise %4,7 oranında artarak 33,9 milyon dolara yükselmiştir.

2016 Ocak-Eylül döneminde en fazla çorap ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on altısına ihracat %0,3 ile %568,2 arasında değişen oranlarda artarken, diğer dört ülkeye ihracat %3,8 ile %28,8 arasında değişen oranlarda düşmüştür.

İlk yirmi ülke içerisinde en yüksek oranlı artış %568,2 ile Bulgaristan'da söz konusu olurken, İrlanda %64,1 artış ve 5,4 milyon dolarlık ihracat değeri ile ikinci en fazla artış görülen pazardır.

%28,8 düşüş görülen Birleşik Arap Emirlikleri, çorap ihracatında en büyük performans kaybı görülen pazardır. Bu düşüş oranı neticesinde Birleşik Arap Emirlikleri'ne gerçekleşen çorap ihracatı 8,1 milyondan 5,7 milyon

dolara gerilemiştir. Slovakia %19,3 düşüş ve 8,8 milyon dolarlık ihracat değeri ile ikinci önemli kayba uğranılan pazardır.

En Fazla Çorap İhraç Edilen Ülkeler				
2015 - 2016 Ocak - Eylül				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2015 Ocak-Eylül	2016 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
İngiltere	198.100.258	185.079.854	-6,6	23,8
Almanya	155.256.570	168.842.534	8,8	21,8
Fransa	74.731.186	82.061.612	9,8	10,6
İspanya	31.191.565	35.595.139	14,1	4,6
Hollanda	32.421.654	33.937.627	4,7	4,4
İtalya	24.564.354	27.827.454	13,3	3,6
Belçika	22.543.431	21.676.479	-3,8	2,8
İsveç	17.483.208	20.934.393	19,7	2,7
Polonya	14.585.356	17.615.235	20,8	2,3
Danimarka	11.411.698	11.775.101	3,2	1,5
ABD	10.278.093	11.138.274	8,4	1,4
İsviçre	8.820.417	10.293.554	16,7	1,3
Slovakya	10.897.406	8.792.428	-19,3	1,1
Norveç	7.617.412	7.639.939	0,3	1,0
Suudi Arabistan	5.159.188	7.485.445	45,1	1,0
Bulgaristan	1.035.589	6.919.697	568,2	0,9
Yunanistan	5.452.777	6.437.928	18,1	0,8
Avusturya	4.744.451	6.305.905	32,9	0,8
Birleşik Arap Emirlikleri	8.066.194	5.741.361	-28,8	0,7
İrlanda	3.270.624	5.366.169	64,1	0,7
İlk 20 Ülkenin Toplamı	647.631.432	681.466.128	5,2	87,8
Türkiye Toplam Çorap İhracatı	736.038.167	776.280.661	5,5	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>88,0</i>	<i>87,8</i>		
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	6.575.392.551	6.719.278.454	2,2	
<i>Çorap İhracatının Örme Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	<i>11,2</i>	<i>11,6</i>		

Kaynak: eBirlik Sistemi / Ekim 2016

IV.4. Dokuma Konfeksiyon İhracatında %3,1 Artış Gerçekleşti

2016 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 4,6 milyar dolar değerinde dokuma konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu ürünlerin ihracatı 2015 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %3,1 oranında artmıştır. Dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatındaki artma, oransal olarak genel hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki artıştan (%2,6) daha fazladır. Diğer yandan, dokuma

konfeksiyon ihracatının toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %35,7'dir.

2016 Ocak-Eylül döneminde en fazla dokuma konfeksiyon ihraç edilen ilk yirmi ülke incelendiğinde, sırasıyla İspanya, Almanya, İngiltere, Hollanda ve Polonya'nın en büyük beş pazar olduğu görülmektedir. Bu ilk beş ülkenin üçüne ihracat geçen yılın aynı dönemine kıyasla %2,4 ile %43,7 arasında değişen oranlarda artmıştır.

En Fazla Dokuma Konfeksiyon İhraç Edilen Ülkeler				
2015 - 2016 Ocak - Eylül				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2015 Ocak-Eylül	2016 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
İspanya	631.029.547	699.211.782	10,8	15,2
Almanya	604.433.484	618.910.722	2,4	13,4
İngiltere	468.493.309	468.057.669	-0,1	10,2
Hollanda	231.222.067	205.939.999	-10,9	4,5
Polonya	137.441.491	197.565.614	43,7	4,3
Fransa	196.622.575	194.721.877	-1,0	4,2
Irak	195.073.902	148.970.580	-23,6	3,2
Danimarka	130.368.821	148.684.835	14,0	3,2
İsrail	126.336.240	144.958.328	14,7	3,1
İtalya	139.778.020	140.676.363	0,6	3,1
İran	24.794.994	117.445.327	373,7	2,6
Birleşik Devletler	89.966.467	110.205.566	22,5	2,4
Suudi Arabistan	107.654.413	108.193.714	0,5	2,3
Ukrayna	81.619.160	94.624.655	15,9	2,1
Cezayir	76.667.895	82.156.803	7,2	1,8
Bulgaristan	7.880.413	72.086.220	814,8	1,6
Ürdün	43.376.395	53.563.626	23,5	1,2
Belçika	64.942.437	51.598.722	-20,5	1,1
İsveç	50.574.428	48.535.074	-4,0	1,1
Rusya	80.504.080	48.431.260	-39,8	1,1
İlk 20 Ülkenin Toplamı	3.488.780.140	3.754.538.735	7,6	
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	4.467.950.782	4.605.250.146	3,1	100,0
20 Ülkenin Payı %	78	82		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim2016

En fazla ihracat yapılan ülkelere, İspanya'ya dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı dolar bazında %10,8 artışla 699 milyon dolar olurken, Almanya'ya ihracat %2,4 artışla 618,9 milyon dolar olmuştur. İspanya'nın Türkiye toplam dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatında payı %15,2 ve Almanya'nın payı %13,4'tür. Üçüncü en fazla ihracat yapılan pazar olan İngiltere'ye ihracat 2016 Ocak-Eylül döneminde 2015'in eş dönemine kıyasla %0,1 oranında azalarak 468,1 milyon dolar olarak kaydedilirken, Hollanda'ya dokuma konfeksiyon ihracatı %10,9 azalarak 205,9 milyon dolar olmuştur.

Türkiye'nin dokuma konfeksiyon ihracatı açısından beşinci büyük pazar olan Polonya'ya ihracat 2016 Ocak-Eylül döneminde %43,7 oranında artarak 197,6 milyon dolar olmuştur.

2016 Ocak-Eylül döneminde en fazla dokuma konfeksiyon ihraç edilen ilk 20 ülkenin on üçüne yapılan ihracat %0,5 ile %814,8 arasında değişen oranlarda artarak, yedi ülkeye ihracatta %0,1 ile %39,8 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

Oransal olarak dokuma konfeksiyon ihracatının en fazla arttığı ülke Bulgaristan'dır. Bu ülkeye ihracat, 2015 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %814,8 oranında artışla 7,9 milyon dolardan 72,1 milyon dolara yükselmiştir. Dokuma konfeksiyon ihracatında yüksek artış kaydedilen diğer ülkeler, İran (%373,7 artış), Polonya (%43,7 artış) ve Ürdün (%23,5 artış) olarak sayılabilir.

Diğer yandan, 2016 Ocak-Eylül döneminde ihracatta en yüksek oranlı düşüş kaydedilen ülke %39,8 düşüşle 48,4 milyon dolarlık ihracat yapılan Rusya olmuştur.

Dokuma konfeksiyon ihracatı ürün grupları bazında değerlendirildiğinde, 2016 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla ihraç edilen ürünlerin 1,8 milyar dolarlık ihracat düzeyi ile 6204 GTİP başlıklı bayan takım, ceket, elbise, etek, pantolon vb. giysiler olduğu görülmektedir. Bu ürünlerin ihracatı, 2015 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %5,7 oranında artmıştır.

Bu ürünleri takiben, 1,2 milyar dolarlık ihracatı ile 6203 GTİP başlıklı erkek ve erkek çocuklar için pantolon, ceket, takım vb., 592,9 milyon dolarlık ihracatı ile 6206 GTİP başlıklı dokuma bayan bluz ve gömlekler ve 451,5 milyon dolarlık ihracat değeri ile 6205 GTİP başlıklı dokuma erkek gömlekleri, dokuma konfeksiyon ihracatında önde gelen ürün gruplarıdır.

2016 Ocak-Eylül döneminde oransal olarak ihracatı en fazla artan ürün grubu, ihracat değeri 929,3 bin dolar olan mendillerdir. Söz konusu ürünlerin ihracatı 2016 yılının ilk dokuz ayında %90,3 ile yüksek oranda artmıştır. Ayrıca 6209 GTİP başlığı altında yer alan bebek için giyim eşyası ve aksesuarları ihracatında da %10,9 oranında artışa ulaşılmıştır. Bu artış oranı neticesinde söz konusu ürünlerin ihracatı 65,5 milyon dolardan 72,6 milyon dolara yükselmiştir. Bunun yanı sıra 6214 GTİP kapsamında şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvakların ihracatında da %10,5 artış oranına ulaşılmış ve ihracat değeri 76,5 milyon dolar olmuştur.

Temel Ürün Grupları İtibariyle				
Dokuma Konfeksiyon İhracatı				
2015 - 2016 Ocak - Eylül				
<i>Birim : ABD \$</i>				
GTİP Başlığı	Kapsam	2015 Ocak-Eylül	2016 Ocak-Eylül	Değişim %
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	1.685.223.709	1.780.537.325	5,7
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	1.106.168.648	1.154.575.223	4,4
6206	Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.	586.250.147	592.929.753	1,1
6205	Erkek/erkek çocuk için gömlek	461.447.590	451.490.940	-2,2
6208	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	162.016.753	146.433.899	-9,6
6211	Kadın/kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri vb giyim eşyası	97.333.933	105.490.722	8,4
6214	Şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvaklar vb eşya	69.289.136	76.529.851	10,5
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	65.499.278	72.627.864	10,9
6202	Kadın/kız çocuk için dış giyim	69.080.644	70.631.406	2,2
6201	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	56.114.093	51.540.151	-8,2
6207	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	36.993.404	36.803.684	-0,5
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer	41.449.297	35.725.980	-13,8
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	19.334.015	16.746.010	-13,4
6217	Giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları, aksesuarları	7.106.682	7.766.561	9,3
6215	Boyun bağı, papyon kravat ve kravatlar	3.626.557	3.983.090	9,8
6213	Mendil	488.444	929.297	90,3
6216	Eldiven	528.451	508.392	-3,8

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2016

Dokuma konfeksiyon ürünleri içerisinde 2016 Ocak-Eylül döneminde yedi ürün grubunda ihracat azalmıştır. İhracat performansında düşüş görülen bu ürün grupları içerisinde en yüksek düşüşler %13,8 ile 6212 GTİP kapsamında yer alan sütyen, korse, kemer, pantolon askısı vb., %13,4 ile 6210 GTİP kapsamında plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyalarında ve %9,6 ile 6208 GTİP başlığı altında yer alan dokuma bayan fanila, kaşkorse, kombinezon, gecelik, pijamalarda kaydedilmiştir.

IV.5. En Fazla İhraç Edilen Dokuma Konfeksiyon Mamullerinde Durum

2016 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla ihraç edilen dokuma konfeksiyon mamulleri, 62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma takım, ceket, elbise, etek, pantolon, tulum, şort ve benzeri giysiler olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı 2015 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %5,7 oranında artarak 1,8 milyar dolar olmuştur.

62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma giysilerin en fazla ihraç edildiği ülkeler İspanya, Almanya, İngiltere, Hollanda ve Fransa olarak sıralanmaktadır. 2016 Ocak-Eylül döneminde İspanya'ya ihracat %5,7 oranında artışla 309,2 milyon dolara yükselmiştir. İspanya'nın Türkiye toplam 62 04 GTİP başlıklı giysi ihracatındaki payı %17,4 düzeyindedir. Almanya'ya ihracat %4,5 oranında artışla 281 milyon dolara çıkarken, İngiltere'ye ihracat %1,7 oranında azalarak 264,5 milyon dolar olmuştur.

Dördüncü büyük pazar Hollanda'ya ihracat %7,1 oranında azalarak 95,6 milyon dolara gerilerken, beşinci büyük pazar Fransa'ya ihracat ise %0,7 oranında azalışla 69,2 milyon dolar olmuştur.

2016 Ocak-Eylül döneminde en fazla 62 04 GTİP başlıklı dokuma konfeksiyon mamulü ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on ikisine ihracat %3,6 ile %510,6 arasında değişen oranlarda artarken, sekiz ülkeye ihracat %0,7 ile %34,2 arasında değişen oranlarda azalmıştır. En yüksek oranlı artış %510,6 ile İran'da görülürken, ihracat rakamı 4,6 milyon dolardan 28,1 milyon dolara, yaklaşık 6 katına yükselmiştir. Diğer yüksek artış görülen ülkeler %43,5 oranında artış ve 38,1 milyon dolarlık ihracat ile Polonya, %28,8 artışla 30,5 milyon dolarlık ihracat ile ABD'dir.

Rusya ve Belçika 62 04 GTİP başlıklı bayan giysilerin ihracatında yüksek oranlı düşüş görülen ülkelerdir. Rusya'ya bu ürün grubunda ihracat %34,2 oranında azalarak 23,1 milyon dolardan 15,2 milyon dolara gerilerken, Belçika'ya ihracat %11,5 düşüşle 16,7 milyon dolara inmiştir.

**En Fazla Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhrac Edilen Ülkeler
2015 - 2016 Ocak - Eylül**

Birim: ABD \$

Ülkeler	2015	2016	Değişim	Pay
	Ocak-Eylül	Ocak-Eylül	%	%
İspanya	292.382.019	309.191.022	5,7	17,4
Almanya	268.979.638	280.957.660	4,5	15,8
İngiltere	269.203.993	264.525.849	-1,7	14,9
Hollanda	102.869.263	95.576.465	-7,1	5,4
Fransa	69.740.058	69.234.346	-0,7	3,9
Danimarka	54.604.651	67.396.469	23,4	3,8
İsrail	50.084.692	60.786.920	21,4	3,4
İtalya	53.861.237	55.944.909	3,9	3,1
Suudi Arabistan	45.509.814	50.157.165	10,2	2,8
Polonya	26.561.358	38.106.334	43,5	2,1
ABD	23.690.069	30.508.348	28,8	1,7
Irak	28.711.592	29.757.419	3,6	1,7
İran	4.605.691	28.121.407	510,6	1,6
İsveç	26.033.978	25.860.998	-0,7	1,5
Ürdün	16.642.206	20.863.392	25,4	1,2
Birleşik Arap Emirlikleri	23.231.322	20.704.428	-10,9	1,2
Mısır	20.973.137	19.270.456	-8,1	1,1
Ukrayna	15.441.691	17.688.181	14,5	1,0
Belçika	18.891.735	16.721.825	-11,5	0,9
Rusya	23.085.599	15.201.785	-34,2	0,9
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.435.103.744	1.516.575.378	5,7	85,2
Türkiye Toplam Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhracatı	1.685.223.709	1.780.537.325	5,7	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	85,2	85,2		
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	4.467.950.782	4.605.250.146	3,1	
<i>Toplam Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhracatının Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	37,7	38,7		

Kaynak: eBirlik Sistemi / Ekim 2016

IV.6. Denim Giysi İhracatında %3,9 Artış

Denim giysiler, Türkiye'de dokuma konfeksiyon sanayinin önemli üretim dallarından biridir ve bu ürün grubu Türkiye'nin dokuma konfeksiyon ihracatından %25-30 arasında önemli bir pay almaktadır.

2016 Ocak-Eylül döneminde sektörel ihracattaki büyümeye paralel şekilde denim giysi ihracatında da belli bir ölçüde artma olmuştur. Bu çerçevede 2016

yılıının ilk dokuz aylık döneminde Türkiye'den 1,2 milyar dolarlık denim giysi ihracatı yapılmış, ihracat 2015'in aynı dönemine kıyasla %3,9 oranında artmıştır. Dokuma konfeksiyon ihracatı içerisinde denim giysilerin payı da %26,3 olmuştur.

2016 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla denim giysi ihraç edilen ülkeler, %8,6 oranında artışla 220,7 milyon dolarlık ihracat yapılan Almanya, %24,1 oranında artışla 209,7 milyon dolarlık ihracat yapılan İspanya ile %4,5 oranında artışla 178,9 milyon dolarlık ihracat yapılan İngiltere olarak sıralanmaktadır.

Türkiye'den en fazla denim giysi ihraç edilen ilk yirmi ülkeden onunda %0,6 ile %152,5 arasında değişen oranlarda artışlara ulaşılırken, on ülkede %1,8 ile %41,3 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

En Fazla Denim Giysi İhraç Edilen Ülkeler				
2015 - 2016 Ocak - Eylül				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2015 Ocak-Eylül	2016 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	203.257.403	220.660.863	8,6	18,2
İspanya	168.876.990	209.653.320	24,1	17,3
İngiltere	171.144.059	178.900.402	4,5	14,8
Hollanda	103.339.262	95.288.561	-7,8	7,9
Danimarka	84.570.828	88.456.956	4,6	7,3
İtalya	49.423.969	48.536.981	-1,8	4,0
Fransa	42.739.488	43.003.182	0,6	3,5
ABD	22.660.099	29.699.713	31,1	2,4
Çek Cumhuriyeti	30.503.417	27.698.236	-9,2	2,3
Polonya	25.295.551	27.575.974	9,0	2,3
İsveç	21.914.583	20.524.190	-6,3	1,7
Ukrayna	21.289.894	19.877.851	-6,6	1,6
Belçika	31.995.835	18.768.066	-41,3	1,5
Rusya	17.368.170	14.845.784	-14,5	1,2
Cezayir	18.106.688	14.757.241	-18,5	1,2
İsrail	9.980.452	10.798.737	8,2	0,9
Hırvatistan	3.901.133	9.850.548	152,5	0,8
Kanada	7.800.600	7.639.322	-2,1	0,6
Norveç	8.408.164	7.313.065	-13,0	0,6
Kazakistan	5.842.762	6.770.346	15,9	0,6
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.048.419.346	1.100.619.337	5,0	90,8
Türkiye Toplam Denim Giysi İhracatı	1.167.173.043	1.212.468.574	3,9	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	89,8	90,8		
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	4.467.950.782	4.605.250.146	3,1	
<i>Denim Giysi İhracatının Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	26,1	26,3		

Kaynak: eBirlik Sistemi / Ekim 2016

İlk yirmi ülke içerisinde denim giysi ihracatının en yüksek oranlı arttığı ülke %152,5 oranında artışla 9,9 milyon dolarlık ihracat yapılan Hırvatistan'dır. %31,1 oranında artışla 29,7 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilen ABD ile %24,1 artış ve 209,7 ihracat değeri ile İspanya yüksek oranlı ihracat artışına ulaşılan diğer ülkelerdir.

Denim giysi ihracatının yüksek oranlı azaldığı ülkeler, %41,3 oranında düşüşle 18,8 milyon dolarlık ihracat yapılan Belçika ile %18,5 oranda düşüşle 14,8 milyon dolarlık ihracat yapılan Cezayir'dir.

IV.7 İç Giyim ve Yatak Kıyafetlerinde İhracat Azalışı %7,3

İç giyim ve yatak kıyafetleri, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün oldukça gelişmiş alt sektörlerinden biridir. 2016 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 549,2 milyon dolar değerinde dokuma ve örme, bay ve bayan külot, slip, sütyen, pijama, gecelik, sabahlık, bornoz, robdöşambr gibi iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilmiştir. İhracat, 2015 yılının aynı dönemine kıyasla %7,3 oranında azalmıştır. Bu oran, gerek sektörel ihracattaki %2,6'lık gerekse toplam dokuma ve örme konfeksiyon ihracatındaki %2,5'lik artışın çok altında kalmıştır.

İç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının toplam dokuma ve örme konfeksiyon ihracatındaki payı %5'tir.

2016 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilen ülkeler Almanya, Irak, İngiltere, Polonya ve İran olarak sıralanmaktadır. Almanya'ya %8,8 oranında düşüşle 64,8 milyon dolar değerinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilirken, Irak'a %15,4 düşüşle 42 milyon dolarlık, İngiltere'ye %16,5 düşüşle 36,9 milyon dolarlık, Polonya'ya %50,7 artışla 32,2 milyon dolarlık ve İran'a %199,3 oranında artışla 29 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

Almanya'nın Türkiye toplam iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatında payı %11,8, Irak'ın payı %7,6, İngiltere'nin payı %6,7, Polonya'nın payı %5,9 ve İran'ın payı %5,3'tür.

En fazla iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilen ilk yirmi ülkeden onunda ihracat %1,3 ile %1287,8 arasında değişen oranlarda artarken, on ülkeye ihracat %8,8 ile %82,1 arasında değişen oranlarda azalmıştır.

En Fazla İç Giysi ve Yatak Kıy+ A2: E30afeti İhraç Edilen Ülkeler				
2015 - 2016 Ocak - Eylül				
Birim: ABD \$				
Ülkeler	2015 Ocak-Eylül	2016 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	71.074.622	64.842.845	-8,8	11,8
Irak	49.595.426	41.981.414	-15,4	7,6
İngiltere	44.136.412	36.854.569	-16,5	6,7
Polonya	21.385.893	32.223.294	50,7	5,9
İran	9.700.416	29.034.496	199,3	5,3
Cezayir	24.700.624	25.487.846	3,2	4,6
Fransa	28.515.297	25.422.762	-10,8	4,6
Ukrayna	28.999.734	21.117.017	-27,2	3,8
ABD	19.769.000	20.020.508	1,3	3,6
Hollanda	16.004.293	17.072.668	6,7	3,1
Bulgaristan	1.186.668	16.468.534	1.287,80	3,0
Suudi Arabistan	12.636.166	16.059.039	27,1	2,9
İtalya	11.763.241	13.704.106	16,5	2,5
Mısır	15.310.104	13.032.537	-14,9	2,4
Libya	19.468.829	12.084.881	-37,9	2,2
İsrail	9.537.025	11.347.558	19,0	2,1
İspanya	11.291.520	9.771.409	-13,5	1,8
Romanya	46.983.838	8.404.763	-82,1	1,5
Kırgızistan	7.200.928	8.203.510	13,9	1,5
Belçika	8.582.507	7.279.926	-15,2	1,3
İlk 20 Ülkenin Toplamı	457.842.542	430.413.681	-6,0	78,4
Türkiye Toplam İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhracatı	592.320.028	549.215.289	-7,3	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>77,3</i>	<i>78,4</i>		
Türkiye Toplam Örme ve Dokuma Konfeksiyon İhracatı	11.043.343.333	11.324.528.600	2,5	
<i>Toplam İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhracatının Örme ve Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	<i>5,4</i>	<i>4,8</i>		

Kaynak: eBiriklik Sistemi / Ekim 2016

İç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının 2016 Ocak-Eylül döneminde en yüksek oranlı arttığı ülke, Bulgaristan olmuştur. Bulgaristan'a %1287,8 artışla yılın ilk dokuz ayında 16,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. %199,3 ihracat artışı görülen İran ile %50,7 artışa ulaşılan Polonya iç giyim ve yatak kıyafetleri ihracatının yüksek oranlı arttığı diğer ülkelerdir.

2016 Ocak-Eylül döneminde iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının en yüksek oranlı azaldığı ülke Romanya olmuştur. Romanya'ya %82,1 düşüşle 8,4 milyon dolar değerinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilmiştir. %37,9 düşüşle 12,1 milyon dolarlık ihracat yapılan Libya ilk yirmi büyük pazar içinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının azaldığı diğer önemli pazar olmuştur.

IV.8 Diğer Hazır Eşya İhracatında Artış Oranı: %4,1

Ev tekstili mamullerinin de ağırlıklı olarak içerisinde yer aldığı diğer hazır eşyaların ihracatı 2016 Ocak-Eylül döneminde %4,1 oranında artarak 1,5 milyar dolar olmuştur. Türkiye genelinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının %2,6 oranında arttığı, örme konfeksiyon ihracatının %2,2 oranında ve dokuma hazır giyim ihracatının %3,1 oranında arttığı dikkate alındığında, diğer hazır eşya ihracatında daha yüksek bir performans gösterildiği anlaşılmaktadır.

2016 Ocak-Eylül döneminde en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkeler Almanya, ABD, Fransa, Hollanda ve İtalya olarak sıralanmaktadır. 2015 Ocak-Eylül dönemine kıyasla Almanya'ya hazır eşya ihracatı %1,7 oranında düşüşle 334,7 milyon dolar olarak kaydedilirken, ABD'ye ihracat %13,2 oranında artarak 187,4 milyon dolar olmuştur. Almanya'nın toplam hazır eşya ihracatında payı %23,1 ve ABD'nin payı %12,9 düzeyindedir. Üçüncü sıradaki Fransa'ya ihracat %0,4 oranında artarak 109,3 milyon dolara yükselirken, dördüncü sıradaki Hollanda'ya ihracat %13,1'lik artışla 91,1 milyon dolara yükselmiştir. İtalya 26,3'lük artış ve 75 milyon dolar ile beşinci en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkedir.

2016 Ocak-Eylül döneminde en fazla hazır eşya ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on yedisinde %0,4 ile %65 arasında değişen oranlarda artarken, üç ülkede %1,7 ile %8,8 oranında düşüşler olmuştur.

2016 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkeler arasında en yüksek ihracat artışına ulaşılan ülke %65 artışla Bulgaristan olmuştur. Bu artış oranı ile Bulgaristan'a hazır eşya ihracatı 12,2 milyon dolardan 20,2 milyon dolara yükselmiştir. Bir diğer yüksek ihracat artışına %45 ile Finlandiya'ya ihracatta ulaşılmıştır. Finlandiya'ya hazır eşya ihracatı 15,5 milyon dolara yükselmiştir.

İlk yirmi ülke içinde ihracatın en yüksek oranlı azaldığı ülke İsveç'tir. İsveç pazarında 2016 ilk dokuz aylık dönemde %8,8'lik kayba uğranılmış ve ihracat rakamı 14,8 milyon dolara düşmüştür.

En Fazla Hazır Eşya İhraç Edilen Ülkeler				
2015 - 2016 Ocak - Eylül				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2015 Ocak-Eylül	2016 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	340.524.616	334.732.097	-1,7	23,1
ABD	165.567.555	187.419.052	13,2	12,9
Fransa	108.891.180	109.311.251	0,4	7,5
Hollanda	80.620.502	91.143.388	13,1	6,3
İtalya	59.342.473	74.979.058	26,3	5,2
İngiltere	70.404.846	64.807.534	-8,0	4,5
İrak	28.048.202	36.430.753	29,9	2,5
İspanya	27.850.168	31.725.677	13,9	2,2
Suudi Arabistan	28.662.813	29.119.628	1,6	2,0
Avusturya	26.576.325	27.954.756	5,2	1,9
İsrail	21.726.632	27.928.336	28,5	1,9
İsviçre	21.893.843	24.054.872	9,9	1,7
Polonya	21.620.481	23.491.993	8,7	1,6
Bulgaristan	12.221.880	20.165.201	65,0	1,4
Yunanistan	16.475.749	17.742.109	7,7	1,2
Cezayir	16.361.741	17.422.147	6,5	1,2
İran	12.935.128	16.851.752	30,3	1,2
Romanya	15.677.862	16.416.134	4,7	1,1
Finlandiya	10.685.861	15.497.773	45,0	1,1
İsveç	16.179.786	14.756.369	-8,8	1,0
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.102.267.644	1.181.949.880	7,2	81,4
Türkiye Toplam Hazır Eşya İhracatı	1.394.106.126	1.451.828.589	4,1	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>79</i>	<i>81</i>		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2016

Türkiye'nin diğer hazır eşya ihracatına temel ürün grupları itibarıyla bakıldığında, 6302 GTİP başlıklı yatak çarşafı, masa örtüleri ile tuvalet ve mutfak bezleri, en fazla ihraç edilen hazır eşyalar olarak görülmektedir. Bu ürün grubunda ihracat, 2016 Ocak-Eylül döneminde %6,6 oranında artışla 907,1 milyon dolar olmuştur.

6302 GTİP başlıklı ev tekstili mamullerini takiben, %4,6 düşüşle 238,2 milyon dolarlık ihracat yapılan 6305 GTİP başlıklı ambalaj için torba ve çuvallar, %0,6 artışla 88 milyon dolarlık ihracat yapılan 6304 GTİP başlıklı diğer mefruşat eşyası ve %8,1 düşüşle 83,2 milyon dolarlık ihracat yapılan 6303 GTİP başlıklı perdeler ve iç storlar diğer hazır eşya ihracatında önde gelen ürün gruplarıdır.

Hazır eşyalar içerisinde 2016 Ocak-Eylül döneminde on ürün grubundan altısında %0,6 ile %72,7 arasında değişen oranlarda artış olurken, dördünde %4,6 ile %11,6 arasında değişen oranlarda düşüşler kaydedilmiştir.

2016 Ocak-Eylül döneminde ihracatı en yüksek oranda artan ürün grupları %72,7 artışla 32,9 milyon dolarlık ihracatı gerçekleştiren 6306 GTİP kapsamındaki vagon ve mavna örtüleri, çadırlardır. Ayrıca %35 artış ile 934,7 bin dolarlık ihracat yapılan 6309 GTİP kapsamında kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya ile %28,4 artış ile 2,9 milyon dolarlık ihracatı gerçekleştirilen 6308 GTİP kapsamındaki kilim, halı, masa örtüsü vb. için mensucat ve iplik takımı ihracatında yüksek artışlar kaydedilmiştir.

İhracatında en yüksek düşüş görülen ürünler 6301 GTİP kapsamındaki battaniyeler, diz battaniyelerinde gerçekleşmiştir. Söz konusu ürünlerin ihracatı %11,6 oranında azalarak 30,5 milyon dolara gerilemiştir.

Temel Ürün Grupları İtibariyle				
Diğer Hazır Eşya İhracatı				
2015 - 2016 Ocak - Eylül				
<i>Birim : ABD \$</i>				
GTİP Başlığı	Kapsam	2015 Ocak-Eylül	2016 Ocak-Eylül	Değişim %
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezleri	851.036.359	907.101.689	6,6
6305	Eşya ambalajında kullanılan torba ve çuval	249.719.530	238.175.135	-4,6
6304	Diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç)	87.496.269	88.041.620	0,6
6303	Perdeler ve iç storlar, perde ve yatak farbalalanı	90.559.966	83.240.161	-8,1
6307	Diğer hazır eşya (Elbise patronları dahil)	51.348.640	61.157.612	19,1
6306	Vagon ve mavna örtüleri, yelkenler, dış storlar, tente, çadır vb	19.060.258	32.922.178	72,7
6301	Battaniyeler, diz battaniyeleri	34.467.548	30.468.677	-11,6
6310	Paçavra, sicim, halat, ip; bunlardan kullanılmış eşya	7.443.650	6.858.042	-7,9
6308	Kilim, halı, masa örtüsü vb. için mensucat ve iplik takımı	2.281.690	2.928.765	28,4
6309	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya	692.217	934.711	35,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2016

V. KAPASİTE KULLANIM ORANI

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün 2016 Ocak-Eylül döneminde gösterdiği ihracat performansı değerlendirilirken, kapasite kullanım oranı konusundaki gelişmelerin de dikkate alınmasında fayda görülmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son "İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı" tablosundaki bilgilere göre, 2015 yılının Eylül ayında %75,9 olan imalat sanayii kapasite kullanım oranı, 2016 yılının Eylül ayı itibarıyla %76,6'ya yükselmiştir.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinde 2015 Eylül ayında %78,1 olan kapasite kullanım oranı, 2016 yılının Eylül ayında %76,3'e gerilemiştir. Sektörel kapasite kullanım oranı 2015 Eylül ayına göre %2,4 oranında azalmış bulunmaktadır.

Tekstil ve Konfeksiyon Sektörlerinde Kapasite Kullanım Oranı						
Yıllar	İmalat Sanayiinde Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Tekstil Ürünleri İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Giyim Eşyası İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %
2000	75,9		79,4		82,7	
2001	70,9	-6,6	76,2	-4,0	79,0	-4,5
2002	75,4	6,3	82,5	8,3	84,1	6,5
2003	78,3	3,8	81,0	-1,8	84,7	0,7
2004	81,2	3,7	80,4	-0,7	83,5	-1,4
2005	80,3	-1,1	80,8	0,5	81,7	-2,2
2006	81,0	0,9	80,6	-0,2	82,5	1,0
2007	81,8	1,0	81,5	1,1	83,6	1,3
2008	78,1	-4,5	75,7	-7,1	80,2	-4,1
2009	65,0	-16,8	67,5	-10,8	67,3	-16,1
2010	75,6	16,3	80,1	18,7	78	15,9
2011	75,4	-0,3	76,6	-4,4	76,4	-2,1
2012	74,2	-1,6	78,0	1,8	77,8	1,8
2013	74,6	0,5	79,3	1,7	77,4	-0,5
2014	74,4	-0,3	80,0	0,9	77,8	0,5
2015	74,7	0,4	76,5	-4,4	76,6	-1,5
2015 Eylül	75,9		76,3		78,1	
2016 Eylül	76,6	0,9	77,8	2,1	76,3	-2,4

Kaynak: TCMB / İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı - Ekim 2016

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinin hammadde ihtiyacını karşılayan tekstil sektörünün 2015 yılı Eylül ayında 76,3 olan kapasite kullanım oranı ise 2016 yılının Eylül ayında %77,8 olmuştur. Buradan tekstil sektörünün kapasite kullanım oranının, 2016 yılının Eylül ayında 2015 yılının aynı ayına kıyasla %2,1 oranında arttığı ortaya çıkmaktadır.

Yılın dokuzuncu ayında hazır giyim ve konfeksiyon sektöründe kapasite kullanım oranı düşüşü %2,4 olup bu oran %0,9 artış oranı kaydedilen imalat sanayiinden hem de %2,1 artış kaydedilen tekstil sektöründen düşük olmuştur.

VI. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

Euro/Dolar Paritesi'nin Etkileri

Ocak – Eylül Dönemi

2016 yılı Ocak-Eylül döneminde yapılan 12,9 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 9,16 milyar dolarla %71'i ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği AB-28 ülkelerine yapılmıştır.

2016 yılının ilk dokuz ayında 1 Euro ortalama 1,1159 ABD Dolarına eşit iken, 2016 yılının ilk dokuz ayında Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı %0,01'lik düşüşle 1,1158 dolar düzeyine gerilemiştir.

Bu çerçevede düşüş %0,01 gibi çok düşük bir rakam olduğu için AB'ye ihracatı etkilemediği için Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatını da etkilememiştir. Bu kapsamda 2016 yılının ilk dokuz ayında Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı artışı %2,6 olarak değişmemiştir.

EURO - DOLAR PARİTESİ			
	2015	2016	
Aylar	Çapraz Kur	Çapraz Kur	Değişim %
Ocak	1,1668	1,0865	-6,88
Şubat	1,1363	1,1096	-2,35
Mart	1,0857	1,1089	2,14
Nisan	1,0776	1,1336	5,20
Mayıs	1,1168	1,1328	1,43
Haziran	1,1205	1,1236	0,28
Temmuz	1,1026	1,1061	0,32
Ağustos	1,1127	1,1208	0,73
Eylül	1,1239	1,1204	-0,31
Ekim	1,1260		-100,00
Kasım	1,0760		-100,00
Aralık	1,0865		-100,00
Yıllık Ortalama	1,1110		
Ocak-Eylül Ortalaması	1,1159	1,1158	-0,01

1 Euro= ABD Doları Olarak Verilmiştir.

Eylül Ayı

2016 yılı Eylül ayında yapılan 1,326 milyar dolarlık dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının **927,2 milyon dolarla %69,9'u** ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği **AB28 ülkelerine yapılmaktadır.**

2015 yılı Eylül ayında 1 Euro 1,239 ABD Dolarına eşit iken, **2016 yılının Eylül ayında** Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı **%0,31'lik düşüşle 1,1204** dolar düzeyine gerilemiştir.

Bu çerçevede, 927,2 milyon dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, %0,31'lik pariteden kaynaklanan fiktif düşüştan arındırıldığında, 930,1 milyon dolarlık gerçek değere ulaşılmakta ve bu durumda **2016 yılı Haziran ayında reel bazda toplam ihracat tutarı 1,329 milyar dolar olup ihracatta reel anlamda %4,1'lik düşüş meydana gelmiş olmaktadır.**

*İTKİB Genel Sekreterliği
Hazır giyim ve Konfeksiyon Arge Şubesi*

- *İTKİB Genel Sekreterliği kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz.*

Ek 1: Sektörler ve İhracatçı Birlikleri Bazında Türkiye İhracat Kaydı 2016 Ocak-Eylül

1 - 30 EYLÜL İHRACAT RAKAMLARI

SEKTÖREL BAZDA İHRACAT RAKAMLARI -1.000 \$												
SEKTÖRLER	1 - 30 EYLÜL				1 OCAK - 30 EYLÜL				SON 12 AYLIK			
	2015	2016	Değişim ('16/'15)	Pay(16) (%)	2015	2016	Değişim ('16/'15)	Pay(16) (%)	2014 - 2015	2015 - 2016	Değişim ('16/'15)	Pay(16) (%)
I. TARIM	1.554.600	1.553.923	0,0%	14,9%	14.688.305	14.256.995	-2,9%	14,9%	21.190.332	20.337.819	-4,0%	15,5%
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1.115.153	1.084.840	-2,7%	10,4%	10.330.257	9.887.339	-4,3%	10,3%	15.110.220	14.439.732	-4,4%	11,0%
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	438.174	479.225	9,4%	4,6%	4.389.960	4.581.418	4,4%	4,8%	6.205.712	6.318.691	1,8%	4,8%
Yağ Meyve ve Sebze	111.340	117.889	5,9%	1,1%	1.272.468	1.180.748	-7,2%	1,2%	2.160.265	1.993.960	-7,7%	1,5%
Meyve Sebze Mamulleri	113.743	119.467	5,0%	1,1%	942.529	965.153	2,4%	1,0%	1.315.593	1.330.440	1,1%	1,0%
Kuru Meyve ve Mamulleri	114.413	134.008	17,1%	1,3%	858.612	873.412	1,7%	0,9%	1.347.911	1.355.531	0,6%	1,0%
Fındık ve Mamulleri	261.985	139.344	-46,8%	1,3%	1.991.306	1.301.991	-34,6%	1,4%	2.867.823	2.136.621	-25,5%	1,6%
Zeytin ve Zeytinyağı	11.022	16.929	53,6%	0,2%	142.535	129.295	-9,3%	0,1%	197.504	176.243	-10,8%	0,1%
Tütün	58.821	72.484	23,2%	0,7%	672.494	799.405	18,9%	0,8%	938.788	1.045.165	11,3%	0,8%
Sus Bitkileri ve Mam.	5.650	5.494	-2,8%	0,1%	60.356	65.917	9,2%	0,1%	76.623	83.192	8,6%	0,1%
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	126.984	149.765	17,9%	1,4%	1.339.042	1.337.845	-0,1%	1,4%	1.922.721	1.811.384	-5,8%	1,4%
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	126.984	149.765	17,9%	1,4%	1.339.042	1.337.845	-0,1%	1,4%	1.922.721	1.811.384	-5,8%	1,4%
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	312.463	319.319	2,2%	3,1%	3.019.005	3.030.811	0,4%	3,2%	4.157.391	4.086.703	-1,7%	3,1%
Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri	312.463	319.319	2,2%	3,1%	3.019.005	3.030.811	0,4%	3,2%	4.157.391	4.086.703	-1,7%	3,1%
II. SANAYİ	8.694.328	8.575.552	-1,4%	82,0%	80.699.947	78.792.758	-2,4%	82,3%	111.516.830	106.969.847	-4,1%	81,7%
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	930.666	924.345	-0,7%	8,8%	8.507.309	8.296.279	-2,5%	8,7%	11.773.772	11.223.863	-4,7%	8,6%
Tekstil ve Hammaddeleri	648.366	657.563	1,4%	6,3%	5.907.538	5.841.272	-1,1%	6,1%	8.069.121	7.881.032	-2,3%	6,0%
Deri ve Deri Mamulleri	117.112	110.927	-5,3%	1,1%	1.121.304	1.057.974	-5,6%	1,1%	1.579.151	1.408.910	-10,8%	1,1%
Haş	105.189	153.855	45,7%	1,5%	1.478.407	1.397.033	-5,5%	1,5%	2.125.500	1.933.921	-8,9%	1,5%
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.088.971	1.097.642	0,8%	10,5%	11.535.496	10.273.230	-10,9%	10,7%	15.920.783	14.135.875	-11,2%	10,8%
Kimyasal Maddeler ve Mamulleri	1.088.971	1.097.642	0,8%	10,5%	11.535.496	10.273.230	-10,9%	10,7%	15.920.783	14.135.875	-11,2%	10,8%
C. SANAYİ MAMULLERİ	6.674.690	6.553.565	-1,8%	62,7%	60.657.142	60.223.249	-0,7%	62,9%	83.822.275	81.610.110	-2,6%	62,3%
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.386.678	1.326.285	-4,4%	12,7%	12.573.449	12.902.101	2,6%	13,5%	16.941.940	17.283.711	2,0%	13,2%
Otomotiv Endüstrisi	1.872.659	1.941.983	3,7%	18,6%	15.363.603	17.081.134	11,2%	17,8%	20.717.486	22.869.503	10,4%	17,5%
Gemi ve Yat	75.751	19.902	-73,7%	0,2%	790.868	469.368	-40,7%	0,5%	1.185.751	708.359	-40,3%	0,5%
Elektrik Elektronik ve Hizmet	854.053	810.406	-5,1%	7,8%	7.570.810	7.244.430	-4,3%	7,6%	10.761.272	10.145.558	-5,7%	7,7%
Makine ve Aksamları	436.245	404.636	-7,2%	3,9%	4.077.612	3.914.755	-4,0%	4,1%	5.594.313	5.380.380	-4,2%	4,1%
Demir ve Demir Dışı Metaller	481.285	484.854	0,7%	4,6%	4.650.341	4.432.336	-4,7%	4,6%	6.365.878	6.012.294	-5,6%	4,6%
Çelik	759.078	717.978	-5,4%	6,9%	7.690.931	6.659.043	-13,4%	7,0%	10.806.103	8.848.084	-18,1%	6,8%
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	213.316	218.207	2,3%	2,1%	2.080.533	2.032.815	-2,3%	2,1%	2.829.894	2.707.634	-4,3%	2,1%
Mücevher	148.522	198.742	33,8%	1,8%	1.958.017	1.623.451	-17,1%	1,7%	3.194.616	2.310.092	-27,7%	1,8%
Savunma ve Havaçılık Sanayi	162.036	141.803	-12,5%	1,4%	1.133.847	1.206.338	6,4%	1,3%	1.575.590	1.726.578	9,6%	1,3%
Kimiyat Sanayi	275.348	282.445	2,6%	2,7%	2.691.019	2.585.479	-3,9%	2,7%	3.749.262	3.540.631	-5,6%	2,7%
Diğer Sanayi Ürünleri	7.739	6.325	-18,3%	0,1%	76.011	71.990	-5,3%	0,1%	100.068	97.284	-2,8%	0,1%
III. MADENCİLİK	285.769	322.244	12,8%	3,1%	2.979.003	2.697.471	-9,5%	2,8%	4.075.721	3.613.679	-11,3%	2,8%
Madencilik Ürünleri	285.769	322.244	12,8%	3,1%	2.979.003	2.697.471	-9,5%	2,8%	4.075.721	3.613.679	-11,3%	2,8%
T O P L A M (TİM)	10.534.697	10.451.720	-0,8%	100,0%	98.367.254	95.746.224	-2,7%	100,0%	136.782.883	130.921.345	-4,3%	100,0%

Ek 2: Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı: 2016 Ocak-Eylül

HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI KAYIT RAKAMLARI (1000 \$)

	EYLÜL			1 OCAK - 30 EYLÜL			
	2015	2016	DEĞİŞİM (%)	2015	2016	DEĞİŞİM (%)	PAY %
İSTANBUL HAZIRGIYIM VE KONF.İHR.BİRL.	986.781	981.471	-0,5	9.211.156	9.513.376	3,3	73,7
EGE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHR. BİRL.	96.827	95.830	-1,0	898.591	928.941	3,4	7,2
AKDENİZ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	53.026	22.349	-57,9	304.351	351.031	15,3	2,7
ULUDAĞ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	48.495	49.387	1,8	489.133	499.377	2,1	3,9
BATI ANADOLU HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	2.214	1.366	-38,3	16.721	16.510	-1,3	0,1
GÜNEYDOĞU ANADOLU İHR. BİRL.(hazırgiyim kaydı)	68.811	30.102	-56,3	510.415	352.113	-31,0	2,7
DENİZLİ İHR. BİRL.(hazırgiyim kaydı)	85.939	94.578	10,1	774.774	802.134	3,5	6,2
KARADENİZ İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	145	348	139,9	1.880	640	-66,0	0,0
ORTA ANADOLU İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	8.154	6.999	-14,2	45.585	60.028	31,7	0,5
DOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	15.344	24.101	57,1	131.796	176.183	33,7	1,4
DİĞER BİRLİKLER	20.942	19.664	-6,1	189.047	201.680	6,7	1,6
TOPLAM	1.386.678	1.326.196	-4,4	12.573.449	12.902.012	2,6	100,0

Veriler 1 Ekim 2016 tarihinde TİM tarafından yayınlanan ihracat kayıt rakamlarından çekilmiştir.

TÜRKİYE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI**EYLÜL 2016**

		2015 EYLÜL 1000 \$	2016 EYLÜL 1000 \$	DEĞİŞİM %	2015 OCAK - EYLÜL 1000 \$	TOPLAM KONF.'DA PAY %	2016 OCAK - EYLÜL 1000 \$	TOPLAM KONF.'DA PAY %	2015 / 2016 DEĞİŞİM %
1	ALMANYA	244.846	252.410	3,1	2.387.925	19,0	2.410.686	18,7	1,0
2	İNGİLTERE	173.367	159.880	-7,8	1.595.384	12,7	1.538.874	11,9	-3,5
3	İSPANYA	143.488	131.320	-8,5	1.200.162	9,5	1.303.789	10,1	8,6
4	FRANSA	64.510	60.338	-6,5	653.032	5,2	649.154	5,0	-0,6
5	HOLLANDA	63.902	57.661	-9,8	608.212	4,8	592.383	4,6	-2,6
6	POLONYA	41.371	22.404	-45,8	357.221	2,8	496.392	3,8	39,0
7	İTALYA	35.143	41.014	16,7	441.911	3,5	474.596	3,7	7,4
8	ABD	44.053	54.660	24,1	361.849	2,9	407.968	3,2	12,7
9	İRAK	56.568	29.670	-47,5	534.138	4,2	392.258	3,0	-26,6
10	DANİMARKA	29.420	33.930	15,3	297.399	2,4	320.594	2,5	7,8
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		896.668	843.287	-6,0	8.437.231	67,1	8.586.693	66,6	1,8
11	İRAN	12.861	38.601	200,1	87.342	0,7	275.925	2,1	215,9
12	SUUDİ ARABİSTAN	21.422	17.220	-19,6	228.311	1,8	254.099	2,0	11,3
13	BELÇİKA	22.378	23.390	4,5	236.504	1,9	240.721	1,9	1,8
14	UKRAYNA	28.605	28.686	0,3	218.009	1,7	239.414	1,9	9,8
15	İSRİL	19.363	17.908	-7,5	196.702	1,6	235.778	1,8	19,9
16	BULGARİSTAN	5.353	51.021	853,2	55.360	0,4	205.764	1,6	271,7
17	İSVEÇ	15.926	16.181	1,6	168.158	1,3	185.084	1,4	10,1
18	CEZAYİR	15.598	18.091	16,0	142.879	1,1	157.444	1,2	10,2
19	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	10.572	8.523	-19,4	115.877	0,9	106.170	0,8	-8,4
20	ROMANYA	65.647	12.165	-81,5	359.019	2,9	104.821	0,8	-70,8
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI		1.114.393	1.075.072	-3,5	10.245.391	81,5	10.591.913	82,1	3,4
21	MISIR	13.032	7.809	-40,1	103.086	0,8	99.322	0,8	-3,7
22	AVUSTURYA	9.771	9.958	1,9	87.289	0,7	98.491	0,8	12,8
23	KIRGIZİSTAN	8.214	13.321	62,2	69.256	0,6	90.758	0,7	31,0
24	RUSYA FEDERASYONU	18.541	11.810	-36,3	168.402	1,3	89.271	0,7	-47,0
25	KAZAKİSTAN	8.958	12.302	37,3	77.981	0,6	87.636	0,7	12,4
26	İSVİÇRE	7.548	6.810	-9,8	83.533	0,7	87.338	0,7	4,6
27	ÜRDÜN	9.167	7.996	-12,8	59.817	0,5	87.158	0,7	45,7
28	YUNANİSTAN	9.775	10.886	11,4	71.402	0,6	80.871	0,6	13,3
29	ÇEK CUMHURİYETİ	6.926	9.022	30,3	63.821	0,5	79.992	0,6	25,3
30	LIBYA	9.059	7.883	-13,0	127.829	1,0	78.479	0,6	-38,6
31	LETONYA	14.891	695	-95,3	27.474	0,2	71.304	0,6	159,5
32	AZERBAYCAN-NAHÇIVAN	6.198	7.937	28,1	46.838	0,4	61.973	0,5	32,3
33	SLOVAKYA	29.341	4.582	-84,4	164.212	1,3	60.057	0,5	-63,4
34	TUNUS	5.599	8.081	44,3	43.058	0,3	55.765	0,4	29,5
35	FAS	4.552	5.096	11,9	34.389	0,3	51.518	0,4	49,8
36	BOSNA-HERSEK	5.377	6.984	29,9	36.921	0,3	49.064	0,4	32,9
37	İRLANDA	3.652	5.965	63,3	30.518	0,2	47.425	0,4	55,4
38	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	3.003	4.495	49,7	37.625	0,3	46.235	0,4	22,9
39	FINLANDİYA	3.866	8.782	127,1	40.824	0,3	46.007	0,4	12,7
40	LÜBNAN	4.165	4.585	10,1	45.085	0,4	45.545	0,4	1,0
41	NORVEÇ	4.693	4.276	-8,9	49.846	0,4	45.499	0,4	-8,7
42	KANADA	3.773	4.189	11,0	40.666	0,3	44.393	0,3	9,2
43	ESTONYA	7.319	3.658	-50,0	52.659	0,4	44.308	0,3	-15,9
44	GÜRCİSTAN	4.206	6.174	46,8	37.560	0,3	43.794	0,3	16,6
45	KUVEYT	3.369	3.331	-1,1	28.023	0,2	37.528	0,3	33,9
46	HİRVATİSTAN	2.360	4.690	98,7	22.010	0,2	34.332	0,3	56,0
47	SİRBİSTAN	3.996	3.982	-0,4	24.612	0,2	30.962	0,2	25,8
48	LİTVANYA	1.203	3.338	177,5	105.090	0,8	30.915	0,2	-70,6
49	KOSOVA	3.723	3.221	-13,5	27.463	0,2	29.202	0,2	6,3
50	AVUSTRALYA	3.568	3.632	1,8	28.778	0,2	28.893	0,2	0,4
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI		1.334.240	1.270.561	-4,8	12.081.458	96,1	12.375.949	95,9	2,4
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		52.439	55.724	6,3	491.991	3,9	526.152	4,1	6,9
AB (28) TOPLAMI		998.799	927.184	-7,2	9.079.823	72,2	9.163.274	71,0	0,9
TOPLAM HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI		1.386.678	1.326.285	-4,4	12.573.449	100,0	12.902.101	100,0	2,6

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / e-Birlik Sistemi